

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, December 28, 1978

296

TEHERANE MULOS PUOLA JAV AMBASADA

FANATIKŲ SVARbiausioji PROPAGANDA NUKREIPTA PRIEŠ AMERIKIEČIUS

Sostinėje kariai nušovė 11 fanatikų, atsisakiusių klausyti įsakymų

TEHERANAS, Iranas. — Nuo praeito antradienio pati svarbiausioji fanatikų tikybinių propagandą nukreipia prieš amerikiečius. Pirmas smūgis buvo kirstas Amerikos ambasadoriui Gilman, ryte iš namų išėjusiam į Asvaz miestelyje esančią degalų bendrovę. Numatyta laiku atsirado gerai ginkluoti jaunie vyrai ir iš automatinio revoliūverio paleido į ramiai gatvę žingsniausius amerikiečius.

Tuojuo po to nužudymo, prasidėjo kita propagandos kryptis. Anksčiau pačių didžiausių visų Irano nelaimių kaltininku buvo skaitomas dabartinis šachas, o nuo praeito šeštadienio propagandistai pabrėžia, kad didžiausia nelaimių priežastimi esanti Amerika, išnaudojanti Irano žemės turtais ir įvedanti naujoves, kurios yra priešingos Irano tikėjimui ir papročiams.

Pačioje sostinėje labiausiai saugojami buvo šachas ir vyriausybės rūmai, tuo tarpu nuo praeito antradienio maistinėms bandos pasiekė Amerikos ambasada ir pakenkti ne tik amerikiečiams, bet ir jų pastatams. Irano vyriausybė tuojau apstatė visą Amerikos ambasadą stikliniais karių sargyba ir prieš visą bloką niekam neleidžia priartėti prie ambasados.

Pasiekėjo, kad šiek tiek pakeista ir maistinių taktika. Prieš porą savaičių į sostinę buvo suvažiuavę šimtai tūkstančių iranėčių tikybinių. Jų tarpe didokas studentų skaičius. Demonstracija buvusi rami, protestavusi prieš žmogaus teises mindžiojančią šachą policiją. Po protesto demonstrantai išsikirstė taisyklais keliais, kuriais į sostinę buvo suvažiuavę.

Iš sostinės išsikirstė dauguma, bet ne visi. Sostinėje liko didokas fanatikų skaičius, kuris svarbiausius smūgius pradėjo kreipti prieš amerikiečius. Šachas būtų jau pabėgęs, jeigu Amerikos prezidentas nebūtų pradžioje teikė jam reiklingą pagalbą. Amerikos karo laivai aprūpina Irano kariuomenės

dalinis maistu ir amunicija. Užtat agituojantieji mulos pataria kreipti smarkiausių smūgius prieš amerikiečius, kad galėtų nuversti dabartinį šachą. Praeitą savaitę šachas sutikęs leisti parlamentui apžinti šachą galią, bet jis nesutiko perleisti krašto valdymą parlamentui ar tikybiniams. Iki šio meto didžiausias šachas ramtis buvo įvairių rūšių Irano kariuomenės daliniai. Karininkai pilniausiai pritaria šachui vedamai modernizavimo politikai, smerkia mulas ir pataria šachui vesti krašto progresą keliu. Karininkai klausia vyriausybės įsakymų, bet mobilizuoti kareiviai pradeda abejoti.

MOTERIS NUŠOVĖ DU PRIEVARTAUJOJUS

CHICAGO. Saugumo tarnautoja Grace Buckley, 21 m., norėdama gauti premiją už heroizmą, kad atsigynė nuo išprievartavimo, sekanti būdu:

Miss Buckley, baigusi dienotarnybą po pusianakčio, tarnaujanti Mid-Centrent Security Agency, Inc., 505 N. Lake Shore Dr., šoferio Eddie Martin vairuojamą Checker taksi, grįžo namo iš 64th ir S. Evans gatvių kampo į 86th ir S. Morgan ir beapsimokant važm, priėjo du vyriokai ir vienas iš jų prispaudęs .38 kalibro revoliūverį užėmė taksi šoferio vietą, ir atėmė iš Martino raktus \$40 ir iš Grace Buckley \$6 ir, grasindami revoliūveriu, pasidalino vietomis, ir vienas iš jų vairuojant, antras sėdo šalin Grace, pradėjo savo tarypę derėtis, kuris jų žagins pirmas.

Šoferis Martin, kuris Grace pažinojo, sugalvojo triuką ir banditams pasakė: "Mano taxi, tad aš pirmas", ir nepaisydamas banditų nustebeimo, automobilį važiuojant į S. Carpenter užgavė, perlipo per atkalnę į užpakalinę sėdynę, ir, žinodamas, kad ji turi tarnybinių ginklų, mirtelėjo jai ir ši, pasinaudodama persėdimo sukelto sumyšių, spėjusi ištraukti savo tarnybinių ginklų, pradėjo šaudyti į geta sėdintį banditą. Tai išgirdęs taksi vairuojantis banditas griebė iš kišenės savo ginklą, bet jį suskubo paleisti šūvį jam į palyvą.

Policiją pašaukus, abu banditai: Elbert Tucker, 22 m., iš 902 W. 95th St., gavęs 3 kulka, ir krūtinę, nebegyvas, antrasis Michael PPrince, 23 m., iš 8433 S. Carpenter, gavęs kulka į kaktą, mirė, nugabentas į ligoninę.

Visi šios bizariškos dramos dalyviai juodžiai, be ginklų, išėjo iš miesto.

Ar ši sena bažnyčia šiandien tebestovi Tilžeje — negalėtume pasakyti, bet ilgus metus ji ten prastovėjo ir švenčių metu į ją sueidavo tikintieji. Taip atrodydavo Nauji Metai Tilžeje.

TAIWANE PRASIDĖJO PASITARIMAI SALOS GYVENTOJŲ APAUGAI

WASHINGTONE VYRAUJA ĮSITIKINIMAS, KAD NETRUKUS PRASIDĖ PASITARIMAI TARP EGIPTO IR IZRAELIO

TAIPEI, Taiwanas. — Atskridus diplomatinei amerikiečių misijai į Taipei salą, tuojau prasidėjo pasitarimai su nacionalinės vyriausybės atstovais apie salos gyventojų saugumą. Pirmiausia buvo paliestas salos gyventojų saugumas ir tam saugumui reikalingi ginklai. Amerikos specialistai diplomatai tuojau pasiūlė kiniečiams įsigyti savisaugos ginklų, kuriuos galėtų tuojau įsigyti Amerikoje. Kinijos atstovai patarė amerikiečiams nenustatinti, kokius ginklus jie turėtų įsigyti, bet leisti kiniečiams pasirinkti tokius ginklus, kurie jiems atrodytų labiausiai reikalingi.

Pekino vyriausybė pradžioje nepulti

Diplomatinei Amerikos misijai išskris paskutinė šių metų diena, bet karštoki misija tebebus Taipei saloje iki šių metų pabaigos. Salos sandėliuose yra didokas skaičius Amerikos karo ginklų ir amunicijos. Amerikiečiai minėtų ginklų iš salos neišveš, jų nenaikins, bet visus atiduos Kinijos vyriausybei. Amerikiečiai šiuos ginklus laikys iki metų pabaigos. Amerikiečiai pranešė, kad jie atšaukia savo karių iš Formozos, kai gavo Pekino vyriausybės užtikrinimą, kad salos nepuls. Amerikiečiai dar iš šiandien turi tą patį užtikrinimą, todėl ir siūlo Taiwanui, kad vyriausybė įsigytų tikrai laikos Arabų yra daugiau. Jie pasitarė ir su amerikais Izraelio.

CHICAGO NACIŲ MARŠAI DAUG KASTUOJA

CHICAGO. Jungtinių Valstybių Aukščiausias Teismas armetė žemesnio teismo nuosprendį neleisti porai dešimčių uniformuotų "neo nacių" demonstruoti Skokie gatvėmis ir Marquette Parke, asvo nutarimą Aukšč. Teismas pamatavo Konsultacija, kuri draudžia varžyti židžio ir susirinkimų laisvę. Bet po 11 dienų patenai "Futureis" Frank Collins planuojamąjį maršą žydų tirtai apgyventame Skokie miestelyje dėl nepaisikimų prižadų atšaukė, pasitenkindamas 10 minučių "maršu" miesto centru, kur 20 neo-nacių, žengdami gaidžio žingsniu, prajukino apie 2,000 pikty žiūrovų, iš kurių keturioliką policija areštavo.

Marquette Parke taip pat būriai žiūrovų sugadino namams visą reiką, nors juos saugojo daugiau kaip 1,000 policijos, kuri 96 asmenis areštavo.

Marquette Parke panašus nacių pasirodymas miestui kaštuoja \$175,000.

MISIJA TAIWANE

WASHINGTON. — Jungtinės Valstybės išsiuntė misiją į Taiwaną (Tautinę Kiniją), išdirbti naujų neoficialių santykių formų, to kaip nuo Naujų Metų pradės galioti nauji diplomatiniai santykiai su Liaudies Kinijos Respublika. Šešių narių misija, Valstybės sekretoriaus pavaduotojui Warren Christopher vadovaujant, dvi dienas tarsis su Tautinės Kinijos pareigūnais sostinėje Taipei, apie prekybos, kultūros ir kt. neoficialių santykių sutvarkymą.

Konservatyvai, senatorių Goldwater vadovaujant mėgina per teismą užblokuoti Jungtinių Valstybių politiką su naująja Kinija, bet jokių sprendimų ne laukiamas iki oficialūs santykiai bus padaryti.

HEARSTŲ SKYRYBOS

SAN FRANCISCO. Laikraščio Examiner milijonierius leidėjas Randolph Hearst ir jo žmona Catherine po 40 metų šeiminio gyvenimo pateikė Superior teismui argumentus, prašydami perskyry. Mrs. C. Hearst jau pusę metų kaip gyvena pas seserį, o pats Hearst nusipirko namus Paso Robles, netoli Hearstų pilies San Simeon. Jų santykiai įsitempė, kai žmogvagių gauja, pagrobė jų dukterį Patricia, ir priverstė su jais dalyvauti banko apiplėšime ir teismas nubaudė ją kaip tikrą plėšikę 7 metams kalėjimo.

Patricia būdama kalėjime susimylėjo su vienu to kalėjimo sargu ir žada susituokti, kai tik bus paleista iš kalėjimo.

— Irano šachas nesirengia atsisakyti, nes visas kraštas sukelta ribams pasidavusių mūly.

MARAS MIESTELY UŽMUŠTA ŠIMTAS, VIRŠ 1,000 SUNKIAI SUŽEISTŲ

Vyriausybė paskelbė karo stovį visame krašte, kad mulos nepradėtų maisto

ANKARA, Turkija. — Praeitą penktadienį Maras miestelyje prasidėjo kruvinos riaušės tarp dviejų musulmonų tikybinių sektų. Ginčas labai greitai prapito, o už poros valandų jau buvo negyvi apie šimtas turkų, drisusių pasipriešinti mahometnų tikėjimo fanatikams. Vietos policija buvo bejėgė sustabdyti riaušes. 150,000 gyventojų miestelio burnistro kalbos nieko nepadėjo. Šimtas lavonų buvo išvežti į lavonines, o visas tūkstantis sunkiai sužeistų fanatikų pateko į ligonines. Vyriausybė tuojau pasiuntė į Maras miestelį karių, bet jie nepajėgė sustabdyti įsiskardavusių tikybinių.

Parašutinininkai įvedė mieste tvarką

Pradžioje premjeras nenorėjo tikėti, kad tikybinių fanatikų bet kurioje turkų valstybės dalyje galėtų sukelti tokias kruvinas riaušes, bet kai keli patikimi liudininkai žinias patvirtino, jis tuojau ėmėsi priemonių maistui apmaldinti. Pirmiausia jis paskelbė karo stovį visame Maras mieste bei jo priemiesčiuose, o vėliau pasiuntė artimiausioje kareivinėje esančius karių ir parašutinininkus. Parašutinininkai tuojau apvalė gatves, užėmė strategines pozicijas ir įsakė visiems atiduoti ginklus. Policija įsakė sumti kiekvieną mūlą, kuris kurstė vietos tikybinių prieš kitus.

Paskelbė karo stovį Ankaros, Stambule

Premjeras Ecevit, pajutęs, kad maistas gali prasidėti ir kitoje miestuose, tuojau paskelbė karo stovį Ankaros, Stambule ir kiekviename didesniame mieste, kur buvo kovojojančių mahometnų grupės. Jis įsakė karo vadams tuojau imtis priemonių maistui užkirsti kelią ir patraukti teisman kiekvieną maistinė. Pirmadienį premjeras sušaukė parlamentą, pasakojo, kas krašte atsitiko ir kokių priemonių jis griebė maistui numaldinti. Parlamentas mielu noru sutiko pratesti karo stovį dviem mėnesiams. Jeigu maistinininkai dar nebūtų aprimę, tai paprašytų parlamentą, kad pratęstų karo stovį dar kitiems dviem mėnesiams. Opozicijos partijos patarė premjerui nelaukti, kad maistas išsiplėstų, kaip Irane. Jeigu šachas būtų ėmęs griežtų priemonių, tai šiandien joki mulos jam ne trukdytų valdyti krašto.

Valdo kraštą neturėdamas daugumos

Premjeras Ecevit valdo kraštą be reikalingos parlamento daugumos. Karo stovius paskelbti parlamente jis gavo visų parlamento narių pritarimą. Turkai buvo girdėję, kad mulos ir įvairūs fanatiki tikybinių rengėsi atkurti tikybines

SIUNCIA 85 MILIJONUS MOKESČIAMS FORMŲ

WASHINGTON. — Vidaus Mokesčių Tarnyba (IRS) antradienį pradėjo išsiuntinėti mokesčių mokėtojų 85 milijonus naujų individualinių pajamų mokesčių formų su instrukcijomis, kurios esančios tokios lengvos, kad valdžios pareigūnų tvirtinimu, kiekvienas 8 metų mokyklą lankęs gali suprasti.

"Praėjusiais metais mes tiek instrukcijas supaprastinome, kad jas suprato vietoje 11 metų tik 10 metų mokyklą lankęs, aiškina IRS pranešėjas.

Jei savo mokesčių už 1977 metus formą kurs esate užpildę ir naujųjų formų dar negavę, palaukite iki sausio 8 dienos; jei ir iki tol negausite, pajaukite dar truputį keletą dienų, tuomet gausite tokias formų gauti vietos mokesčių įstaigose arba daugelyje pašto ir finansų įstaigose kaip bankuose.

"Jūsų užpildytos formos turi būti įteiktos paštu iki balandžio 15 dienos, bet kadangi tą dieną yra sekmadienis, tad mokesčių sumokėjimas nukeliamas iki balandžio 16 dienos vidurnakties."

"Jei kam reikės daugiau formų 5695, galima reprodukuoti iš gautos pakelės formos arba gauti kopijas daugelyje bankų ir pašto bei IRS įstaigose", aiškina IRS pranešėjas.

KINAI PRANCŪZOJE PIRKS TECHNOLOGIJĄ

PARYŽIUS. — Kinai iš prancūzų kompanijos Societe Fraternome, gavę iš Westinghouse Corp. pritarimą ir U.S. vyriausybės leidimą, perka dvi branduolinių (atominių) energijos jėgaines. Tai skaitoma faktas, kad pirmą kartą nekomunistinė valstybė parduoda komunistinei valstybei atominę technologiją. Jokie kontraktai nėra pasirašyti, bet tas pardavimas yra darlis \$13.5 milijonų (milijardų) septyneriems metams sutarties, kurią Prancūzija ir Kinija pasirašė šį mėnesį.

Difektas Somoza atsiskaitė su opozicijos vadais, bet jos uždare stengė su Costa Rica.

Tvirtinama, kad bus patvirtintas ateinančių metų krašto apsaugos reikalų biudžetas 123 milijonų dolerių sumai.

Vilėjijais, kurias Kemal Paša iš jų buvo atėmęs, jis panoro panaudoti dabartinius nesusipratimus savo privilegijoms atgaudinti, bet parlamento dauguma tokiems dalykams nepatiria. Jie davė piną laisvę premjerui apsiminti maistinininkus, ir mulas susodinti į kalėjimus, jeigu būtų reikalingi.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 28: Nekalti berniukai, Vyga, Elma, Rimas, Velbutas.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:27.

Ne toks šaltas.

ZVILGSNYS Į KOLUMBIJOJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ VEIKLĄ

O lietuviai... žuole Pabaltės...
Galiūne Jėmės Lietuvisi...
Būki pajėgus, tvirtas
Ir dirbti, krutėti be atvangos...

Jei tu nustosi veikęs —
Tu neatsigausi niekad:
Tave sunaikins priešas,
Tave sumindžios jo kojos...

Kadaise, 1902 m. gegužio 20, toli nuo Lietuvos, nuo savųjų ir beveik tremtyje, žymusis lietuvių tautos muzikas, dailininkas ir poetas M. Ciurlionis kurio eilėrašiai žuvo, būdamas Leipcege rašė bičiuliui Eugenijui Moravskui: "Argi mes turime dilypti gyvenimą: vienas šlykštus tikrovėje, o kitas gražusis, kilnis — tik tai žodiuose, ore? Kodėl nagalima gyventi tik tai kitą gyvenimą? Kodėl jis yra toks nepagaunamas?"

Stai, va, tas kitas gražusis ir nepagaunamas gyvenimas yra taikomas mums visiems tremtyje gyvenantiems, kurį pastebimai naikina aplinka, laikas. Istoriinių laikų matuojant, dar ne didelis tarpas skiria mus nuo laisvosios Lietuvos, nuo lietuviškos veiklos joje, bet ir tas trumpas tarpas valdžiai išryškina mūsų vietą ir vaidmenį lietuvių bei lietuviškos kultūros tekmeje. Todėl šiandien la-bai svarbu užrašyti ir palikti ateities lietuvių tautos istorijai rašančių žinių visus svarbesnius ar mažiausius lietuvių tautą liečiančius veiksmus, ypač, kai lietuvių tauta prieš savo valią žiaurių pasaulio įvykių yra išbarstyta plačiajame pasaulyje, neišskiriančią nei Pietų Amerikos žemyną bei jos miestų — kiekvienas išbarstytas lietuvių tautos kad ir dalinis užrašytas įvykis po kokių 100 metų turės didelę vertę, neįkainojamą, aukso nei kitomis verty-

bėmis, nes tvirtai tikiu, jogel

ankščiau ar vėliau lietuvių tau-

ta nusikratys engėjų jungą ir

atkurs nepriklausomą Lietuvos

valstybę teisėtai priklausiančioje

istorinėje teritorijoje. Todėl šis

rašinėlis iš Kolumbijoje įsikū-

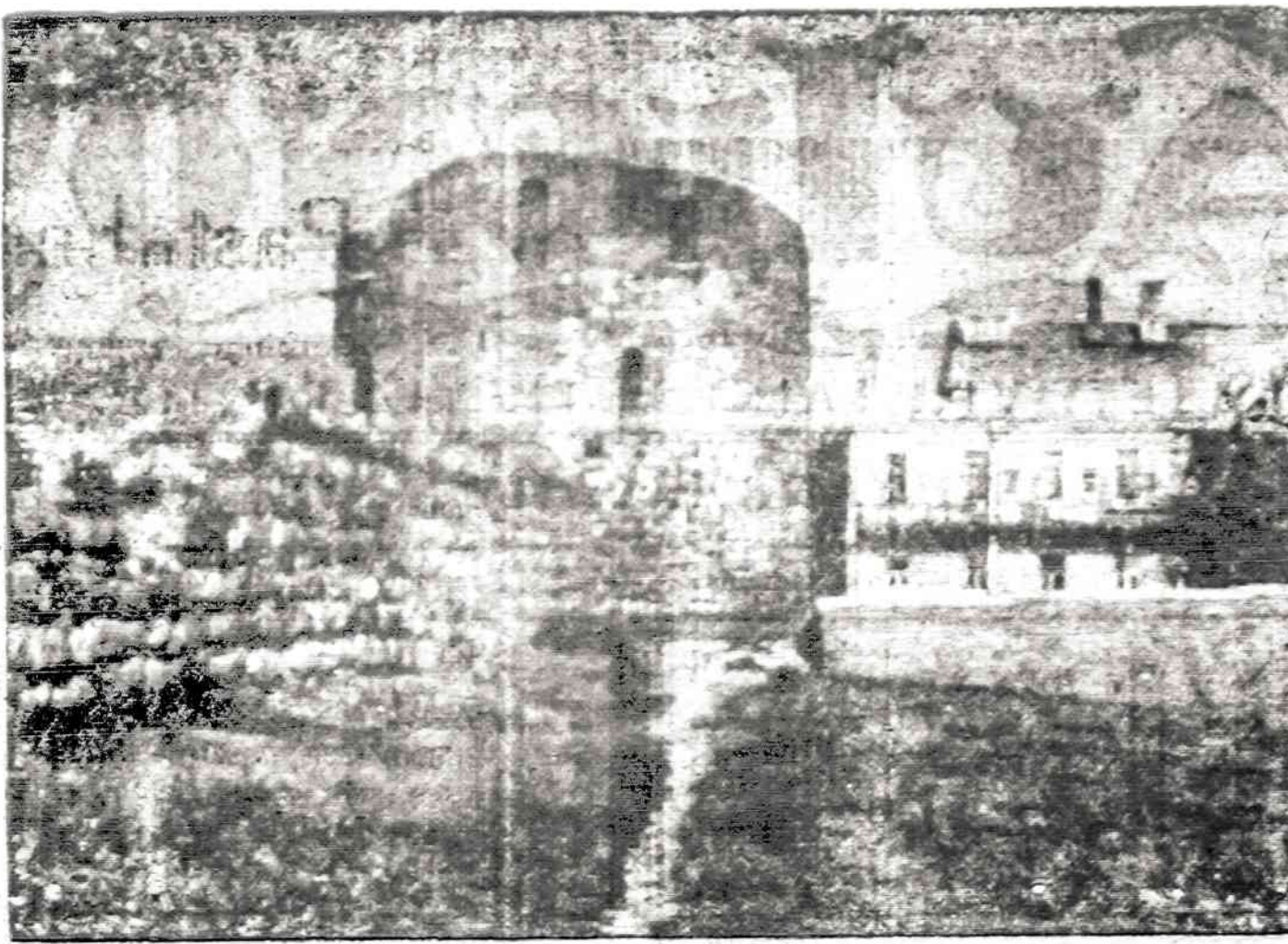
rusių lietuvių gyvenimo tenepa-

lieka menkaverčiu šių dienų

akimis žvelgiant...

Zodis stojasi kūnu

Prieš kelius metus Kolumbijoje gyvenantis lietuviškas jaunimas raštu kreipėsi į Lietuvių Fondo Vadovybę Čikagoje prašydama finansinės pagalbos lietuviškiems jaunimo reikams, kurios negavo Kolumbijos Liet. Krašto Valdyba su pirm. ing. J. Pikėlingiu ir vicepirm. dr. Vladu Gaurišu, turėdama omenyje jaunimo reikalus, buvo bei suaukusį 1976 m. birželio 25-29 d. Medelin'e lietuvių centro namuose, kurie išspaniškai vadinasi El Centro Catolico Lituanio, visus lietuvius, senimą ir jaunimą, ieškodama būdų pastovios įplaukos surasti. Atrodo, kad tinkamo tada sprendimo nebūvo surasta arba bent laukta tuo reikalu konkrečios iniciatyvos iš Kolumbijos sostinėje Bogotoje susispietusių lietuviško elito. Tik dviem metams nuo to suvažiavimo Medelin'e praėjus, kuris baigėsi salezių seminarijos ūkyje aukšt. kalnuose, vadovaujant ekonomistui ir seminarijos rektoriui kun. Nikodemui Saldukui,

KAUNO PILIS

pasidžiaugiant galima pranešti, kad finansų pastovus šaltinis jau yra surastas, kad ištartas zodis stojasi kūnu — Kolumbijoje gyvenantieji lietuviai, jų jaunimas, turės savo nuosavą fondą susidaranti iš nejudamo kapitalo ir kurio tik palūkanomis galės būti remiami visi lietuviški bei kultūriniai pasiekimai bei reikalai. Gi pagrindinis kapitalas bus ateityje perduotas atsistatęsiai nepriklausomai Lietuvai.

Kolumbijos Lietuvių Fondo įsteigimo iniciatorių grupės sudaryta laikinasis fondo komitetas, susidedantis iš Stefanijos Mordiesienės, Rasos Šernaitytės, de. Gutierrez ir Jono Kaseliūno, kreipdamasis į visus lietuvius ir dėkodamas už gerus jų norus bendradarbiauti su laikinojo fondo komitetu, paskelbė atsiskaitymą, kuriame rašoma:

"Malonūs jaūsmai" apima mintį pagalvojus, kad jau artėjame prie K. L. Fondo minties įgyvendinimo dėka patirtojai

susipratusių Fondo Pradininkų, atskubėjusių su tūkstantinėmis ir išpareigojimais, kad žiebtą ugnelę nebeužgesių. Beveik 68.000 pezu grynais įmokėjimais ir 58 tūkstančiais pasidėjimais, per trumpą vos 3-jų mėnesių laiką, aiškiai pasako, kad tolimesnis Fondo vystymasis pritrauks kur kas daugiau naujų narių. "Kokia pradžia, tokia ir pabaiga", — sako lietuviška patarlė, kuriai nepatiktų būtų jau neišmaninga, ypač, kai žvelgi į būsimąją onda Tarjybą ir Valdybą, kuri bus sudaryta iš dabar esančių visų Kolumbijos lietuvių, visiems Kolumbijos lietuviams gerai pažįstamų veidų. Laikinasis Fondo Komitetas, žinoma, matydams, kad tolimesnis Fondo likimas pateiks tikrai geras ir patikimas vadovų rankas, tokiu prasmingu užbaigtųjų Laikinasis Komitetas nesituko prieš keletą mėnesių. Netikrums ir net savimi nepastatę jausmu buvome apamui, todėl nedrįsime nuo Kolumbijos lietuvių pradėti, bet pirmojo įnašo į Amerikos Lietuvių Fondo Vadovybę Čikagoje kreipėmės. Manėme, kad Kolumbijos lietuvių jausmai jau beprizdinami tik juoda ant baltą parodžius, tai yra, tikėjimės Kolumbijos Lietuvių Fondo įstojimui tik po pirmojo laimėjimo iš amerikonių. Bet dabar viskas aukštesnėmis apvirkto: laukiamojo pirmojo laimėjimo vieta jau užėmė Kolumbijos lietuvių su vėliau nusiųnų kunigų Stasio Matučio iš Barankilės. Kunigo Matučio netikėtai rankos mestejimu dabar amerikonomis teks pasitenkinti tikriausiai kokia 20-tąja vieta Kolumbijos Lietuvių Fonde, jei Pasaulio Lietuvių Bendromenis Centras teiks greičiau prašomus 2000 dolerių mums pripažinti.

Tai gi sveikinamieji Kolumbijos lietuvių Fondo pradininkus, už amerikonių nukonkuravimą, ir dėkojame Dievui, kad mums parūpino visų kolumbiečių ir lietuvių gerbiama Fondo mūlėmė, išjudintoja, orientuotoja ir siela spinduliuojančia asmenybė kun. Stasio Matučio asmenybė. Tai antrasis mūsų Fondo kūrėjas ir formuotojas "dr. A. Razma" Kolumbijoje, kurio 30 metų laukėmė ir nesulaukėmė. Kolumbijoje pasizymėjęs labdarystės institucijų ugdytojas ir puoselėtojas pasiryžo ir lietuvių neapleisti. Jis savo administracinę patirtimi skuba į pagalbą Kolumbijos Lietuvių Fon-

do paminklo statytojams, o pasakui jį skuba ir dar du Dvasios vadai — lietuviai saleziečiai kun. Vlado Dubinskas ir ekonomistas r labdaroje daug nuveikęs kun. Nikodemus Saldukas. Jai mūsų trys didieji, Trijų Karalių dieną bus su mumis ne tik Fondo kūrėjais, bet ir Fondui palaimos nesėjais savo nuolatiniu tarpininkavimu tarp mūsų ir Dievo. Tai reiskia, kad Dievas bus su mumis iki Fondo suklestėjimo viršūnės, kurioje Kolumbijos lietuvių pasijus vietą. Bet dabar po tiek metų sunku viską atsiminti ar surasti reikalingos medžiagos.

Netikėtai pavyko surasti tos olimpiados pirmuosius lengvosios atletikos nugalėtojus. Tas sąrašas yra patalpintas 1958 m. "Mūsų Pastogės" 47 numeryje. Tai su juo ir susipažinkime.

Vyrų grupė. 100 metrų — 1. Stanislavas (JAV), 2. Prokopas (JAV), 3. Bakūnas (SS). 200 metrų — 1. Bakūnas (SS), 2. Cesonis (Anglija), 3. Kiukys (SS). 400 metrų — 1. Bakūnas (SS), 2. Liutikas (JAV), 3. Cesonis (Anglija). 800 metrų — 1. Jankauskas (JAV), 2. Simanas (LGSF), 3. Tendys (JJO).

1500 metrų — 1. Simanas (LGSF), 2. Tendys (JJO), 3. Kalpokas (JJO). 5000 metrų — 1. Vietrinis (LGSF), 2. Petraitis (SS), 3. Kalpokas (JJO). 10.000 metrų — 1. Vietrinis (LGSF), 2. Petraitis (SS), 3. Petraitis (LFLS Kipras). 110 metrų kl. — 1. Sackus (JJO), 2. Sidabras (JAV), 3. Balčius (SS). 400 metrų kl. — 1. Prokopas

(Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

PIRMOSIOS TAUTINĖS ŽAIDYNĖS

Šiomet sukako 40 m. kai Lietuvoje buvo suruosta pirmoji tautinė olimpiada. Kaip žinome iš istorijos, tai olimpiadų žaidimų tėvynė yra senoji Graikija. Pasirėmus mitais ir legendomis spėjama, kas iš viso pirmoji olimpiada buvo suruosta 776 m. prieš Kristaus gimimą. Ji suruosta Olimpo mieste dievo Dzeuso garbei. Iganamū šitos tikiybinės šventės tapo olimpiadų žaidimų pramogomis ir paplito visame pasaulyje. Dabar jau jos vyksta kas ketveri metai.

Nepriklausomoji Lietuva olimpiadose pradėjo dalyvauti 1924 m. Vėliau kilo mintis, suruoti Lietuvoje tautinę olimpiadą. Tas sumanymas buvo įvykdytas 1938 m. liepos 17-31 dienomis. Dalyvavo iš įvairių pasaulio kraštų apie 2.000 lietuvių sportininkų. Tai buvo mūsų tautos didžiausio šventės, sulaukus tiek daug jaunimo, kuris susirinko į laisvą savo tėvų žemę išmėginti savo sportinių jėgų.

Prasidėjus varžyboms jau pirmomis dienomis buvo pasiekta keletas naujų Lietuvos rekordų. Krepšinyje pirmąją vietą ir aukso medalį laimėjo Amerikos lietuvių krepšinio komanda. Buvo ir daugiau komandų ar pavienių sportininkų, apdovanotų įvairiais medaliais ir pasižymėjimo ženklais. Daug dovanų pasižymėjusiems sportininkams apdovanoji, atsiuntė Amerikos lietuvių. Bet dabar po tiek metų sunku viską atsiminti ar surasti reikalingos medžiagos.

Netikėtai pavyko surasti tos olimpiados pirmuosius lengvosios atletikos nugalėtojus. Tas sąrašas yra patalpintas 1958 m. "Mūsų Pastogės" 47 numeryje. Tai su juo ir susipažinkime.

Vyrų grupė. 100 metrų — 1. Stanislavas (JAV), 2. Prokopas (JAV), 3. Bakūnas (SS).

200 metrų — 1. Bakūnas (SS), 2. Cesonis (Anglija), 3. Kiukys (SS).

400 metrų — 1. Bakūnas (SS), 2. Liutikas (JAV), 3. Cesonis (Anglija).

800 metrų — 1. Jankauskas (JAV), 2. Simanas (LGSF), 3. Tendys (JJO).

1500 metrų — 1. Simanas (LGSF), 2. Tendys (JJO), 3. Kalpokas (JJO).

5000 metrų — 1. Vietrinis (LGSF), 2. Petraitis (SS), 3. Kalpokas (JJO).

10.000 metrų — 1. Vietrinis (LGSF), 2. Petraitis (SS), 3. Petraitis (LFLS Kipras).

110 metrų kl. — 1. Sackus (JJO), 2. Sidabras (JAV), 3. Balčius (SS).

400 metrų kl. — 1. Prokopas

(JAV), 2. Barkauskas (SS), 3. Balčius (SS).

4x100 metrų — 1. Saulių Saunga (Svarplaitis, Zaskevičius, Kiukys, Bakūnas), 2. Amerikos lietuvių (Prokopas, Sidabras, Jankauskas, Lutkus), 3. JJO (Semaška, Tamulynas, Šablinskas, Erdmanas).

Švedų Estafetė — 1. JAV, 2. Saulių S-ga, 3. JJO. Olimpinių Estafetė — 1. JAV liet., 2. Saulių S-ga, 3. JJO. Šokimas į to-

1. — 1. Sakalauskas (JJO), 2. Bernotas (JAV), 3. Gontis (SS).

Šokimas į aukštį — 1. Bernotas (JAV), 2. Kasiulis (JJO), 3. Markelis (SS).

Šokimas su kartimi — 1. Vabalas (SS), 2. Sidabras (JAV), 3. Aukštinas (JJO).

Trisluolis — 1. Gontis (SS), 2. Kondrackas (SS), 3. Lingis (SS).

Rutulys — 1. Beinoris (JAV), 2. Jankūnas (SS), 3. Žickua (Brazilija).

Diskas — 1. Bernotas (JAV), 2. Tamulynas (JJO), 3. Sackus (JJO).

letis — 1. Jaudegys (SS), 2. Puskunigis (JJO), 3. Kamčaitis (SS).

Tai tik dalis laimėtojų, kuriuos sukakties proga tenka paminėti ir pagerbti.

Besidžiaugiant laimėjimais ir dovanomis, nelaukiant atėję uždarymo diena. Liūdna! skirstėsi daliniai, bet dar juos galvino ateities viltis, kad po ketverių metų vėl čia teks susitikti. Bet niekas dar tuomet negalvojo, kad ši pirmutinė bus ir paskutinė nepriklausomos Lietuvos tautinė olimpiada. Prasidėjęs karas ir okupacijos suardė gražius ateities planus. Pasibaigus olimpiadai, sportininkams buvo suruoti priėmimai, ekskursijos, jie lankė gimines ir laisvai galėjo važinėti visoje Lietuvoje.

Olimpiadai atminti Lietuva pagal dail. J. Burbos paruoštą projektą išleido seriją pašto ženklų. Jų piešiniuose vaizduojami įvairūs sportiniai momentai. Žaidimų dienomis šie ženklai buvo nuvertinami specialiu štampu.

Tais metais savo veiklos 20 m. sukaktį minėjo ir Lietuvos skautai. Tai liepos 8-21 dienomis suruošė jubiliejinės stovyklos mergaitėms ir berniukams. Mergaitės įsirengė Pažaislyje. O berniukai stovyklavo dr. J. Basanavičiaus vardo šile, A. Paneimūnė. Stovyklos buvo gražiai įrengtos ir suskirstytos rajonais, kurie savo originalumu sudarė tarytum atskirus miestus. Abi-

(Nukelta į 6 psl.)

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 3 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

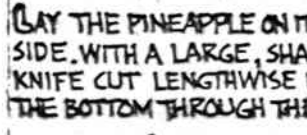
FOOD FOR THOUGHT

HOW TO CUT AND SERVE FRESH PINEAPPLE

Now that a plump and fresh-looking pineapple has found a home in your kitchen you may wonder about the easiest way to cut and serve this delicious, well-tasting fruit.

LAY THE PINEAPPLE ON ITS SIDE. WITH A LARGE, SHARP KNIFE CUT LENGTHWISE FROM THE BOTTOM THROUGH THE CROWN.

TO REMOVE THE FRUIT, INSERT A CURVED KNIFE CLOSE TO THE SHELL AND CUT ALL THE WAY AROUND.

REMOVE THE PINEAPPLE FROM BOTH SHELLS. HALVE FRUIT LENGTHWISE. SLICE OFF CORE (TOP PORTION) OF EACH QUARTER. CHUNK FRUIT. PUT BACK IN THE SHELL. IT MAKES AN ATTRACTIVE SERVING DISH.

LAIKRAŠTINĖS INFORMACIJOS REIKALU

Žymieji laikraštinkai kone visi yra ir nuomonės, kad geras laikraštis turi skaitytojų informuoti ir formuoti.

Dėl to skaitytojų "formavimo" (dėl jų auklėjimo, gerųjų būdo savybių ugdymo, sielos tobulinimo) yra dar ir kontroversijų (nesutarimų).

Gi, ana, net mūsų katalikų spaudos organai (kunigų ir vienuolių "moderuojami") aiškina, kad geras laikraštis yra tas, kuris tik perteikia kitų nuomones, gi savo nuomonės nepareikia (palieka skaitytojui "išsiaiškinti", kuri nuomonė "teisingesnė").

Dėl to gerokai keisto, mandingo, su krikščioniškuoju doros mokslo nesuderinamo aiškinimo esu jau pasisakęs straipsnyje "Kam tarnauja spauda".

Man, katalikui, tas keistas mūsų katalikiškos spaudos aiškinimas visiškai nepriimtinas, netgi tada, kai po juo pasirašo katalikų žymūs veikėjai ir kunigai.

Maniau, kad mūsų "pažangioji" katalikų spauda, atsisakanti reikšti savo nuomonę ginčijamais klausimais (neišskiriant nei dorinių), bent jau savo skaitytojus gerai informuos. Jei jau skaitytojų neformuojate, tai bent ji gerai informuokite! Gi dėl laikraštinių informacijos reikalo gncų nėra.

Deja, ir čia labai apsirikau. Štai, š. m. kovą 10 d., Chicagoje. Lietuvių Teisinių Draugija (jos vietinis skyrius) suruošė Lietuvos valstybės atstatymo 50-ties metų sukakties minėjimą.

Nors, teisėninkai, bendra taisyklė, nėra jau labai dideli "bažnytininkai" (vokiečiai net ir priežodį turi, kad "Juristen boese Christen") (teisėninkai blogi krikščionys), bet Chicago's teisėninkai pradėjo aną minėjimą malda Prėdu Jėzuitų koplyčioje, Ev. liuteronų "Tėviskės" parapijoje, net ir vienoje sinagogoje. Koks gražus, ypač gi mums, tikintiesiems katalikams malonus ir pagarbus jausmas (minėjimo rengėjams) keblantis gestas!

Katalikų dienraštis "Draugas", rodos, tuojuo turėjo tuos pasidžiaugti. O pasidžiaugė tuo "marksistinės" "Naujienos", gi katalikų dienraštis net nei fakto visai "nepastebėjo". Net katalikinės žinios apie tai neįsėdėjo.

Po pamaldų, irgi Tėvų Jėzuitų namuose (Jaunimo Centre), įvyko iškilmingas to minėjimo aktas. Jame dalyvavo daug mūsų žymiųjų teisėninkų, ne tik iš Chicago's, bet ir atvykusių iš toli.

Kaip ten bebūtų, chigagieškis katalikų dienraštis, gal tužina redaktorių būrį, turėjo nors trumpa informacine žinute tą teisėninkų minėjimo aktą užsiminti. Bet ir čia mūsų "geras laikraštis" pasirodė "blind".

Tokių mūsų laikraštinių informacijų "gerųjų pavardžių" yra ne vienos, o labai daug.

Kodėl gi taip, iš tikrųjų, yra?

Ogi todėl, kad mūsų laikraščių redaktoriai, didele dalimi, nesirūpina organizuoti geros laikraštinių informacijos.

Jie, kaip kada Antanas Smetona apie savo redaktorių yra pasakęs, yra tik "redaktoriai paštininkai", ka rado, imesta į pošto dėžę, tą atidavė "pagal adresą" (spausdintui), gi laikraštis, iš informacijos organizuoti jiems visai neįtępi.

Tai arščiau Lietuvoje (A. Smetona valdymo laikais) laisvos informacijos pilnai nebuvo (ir dėl to redaktoriai galėjo pasiteisinti), tai dabar, Amerikoje, yra pilna laikr. informacijos laisvės. Jei mūsų redaktoriai ir dabar, va, laisvosios spaudos krašte laisvę informacijos neorganizuoja, o tik perdavinėja spausdintu pošto dėžutėje rastąsias informacijas (apie mūsų viešojo gyvenimo įvykius), tai jiems pasiteisinimo nėra.

Kol redaktorių postuose sėdės "redaktoriai paštininkai", tol geros mūsų laikraštinių informacijos nebus.

Pažinta iš P. Stravinsko knygos "IR ŠVIESA IR TIESA" parodyti, kodėl Draugas nepaštinor

Anastazija Tamošaitienė "Žilvino Pasaka" Kilimas

apie VLIKo seimą Chicagoje.

— P. Stravinsko knyga "IR ŠVIESA IR TIESA" už \$4.50 (įskaitant ir persiuntimo išlaidas) galima gauti Naujienose arba pas P. Str. Raštams Leisti Komitetą, paminintą Joną Kavaliauską. Šio adresu: 6437 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill., 60629.

Užsakymai priimami ir telefonu — 778-5091.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurias papuošė bei kokių knygų apimtį ir lentyną.

Aleksandras Pakalnikas, MES GRIZTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanai. 357 psl. Kaina \$3.

A. Pakalnikas, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, sukurtyti 12 dalių. 296 psl. Kaina \$3.

Dr. Kazys Grinulis, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražūs viršeliai. 336 psl. Kaina \$8.00. Minkštasis viršelis — \$3.00.

Prof. Vasil. Grinulis, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl. trišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl. trišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamalaukas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnis ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.

P. Kestonas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiai. Kaina \$3.

Janas Narūnas, TRYŠ IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. Kaina \$3.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 233 puslapiai. Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pošto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. RA 1-6106

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinės krašto laisvė ir Lietuvos gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapalinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie dvi Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinis stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietasis drobės viršelis kaina 4 dol.

Juozas Kapalinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Bėlio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje bėgkuriando ir patvariai išlikusio asmens istorija. Knyga ganiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTO... LIETUVOA. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakioje, Prūsijoje ir Vokietijoje. Vaidų aprašymai, ka ji ten matė, tokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat įverta ir angli kalba.

M. Zolchenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kuralis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autorius pastabumą neapgauna intusisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJO SUKAKTIES PARASTAI. 84 psl. Kaina \$1.50.

Kie kiti leidiniai yra gaudami NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608. Atsiimant darbe valandomis arba užsakant poštą ir pridodant kokią ar pinigine kortelę.

VI. BAKONAS

Pastabos iš tolo

Garbinga ryžingo žemaičio sukaktis

Tiksliu būtu pasakyta: garbinga ryžingo žemaičio kunigo — Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebono prelato Jono Kučingio 70-ties metų amžiaus sukaktis kurią minėjome ir jį sveikinome š. m. gruodžio mėn. 23 d.

Senu laikų Austrijos valstybininkas Clemens Wenzel METERNICH (1773-1809) yra pasakęs, kad istoriją kuriantieji — jos nėra. Rašo kiti. Taip ir mūsų garbaus sukaktuvininko prelato Jon Kučingio atveju, apie jo veiklą, kuri jau dabar yra istorinė mūsų išeivijoje, rašys kiti — istorikai, kai bus pabesta mūsų išeivijos gyvenimo laiko arpis, kuriame prelatas J. Kučingis gyveno ir dirbo. Aš asmeniškai, nebūdama istoriku, noriu bent trumpai, kaip reporteris, paminėti patį faktą: prel. J. Kučingio trumpą amžiaus ir darbų apžvalgą, jo 70-ties metų amžiaus progą.

J. Kučingis (Kučinskas) gimė 1908 m. gruodžio 23 d., Šnypų km. Švėkšnos valsč. Tauragės apskr. 1927 m. baigęs Švėkšnos Saulės progimnaziją, vėliau studijavo Turino (Italijoje) Saleziečių kolegijoje, Telsių kunigų seminarijoje — kurią baigęs 1937 m. buvo išventintas kunigu, vėliau dar studijavo Milano Jėzaus Širdies universiteto teises ir pedagogikos mokslus. Grįžęs Lietuvon, kaip kunigas ėjo įvairias pareigas įvairiose parapijose, įskaitant 6-to pėst. L. K. Margio pulko kapelionu (1939-40 m.). Net tremtyje, 1944 — 1946 m. Vokietijoje (Rottenburgo vyskupijoje) buvo vienos vokiečių parapijos klebonu ir tuo pat laikui tos vyskupijos lietuvių tremtinių kapelionu. Turbūt nereikalinga čia būtų pasta ba apie jo tokią šakotą, kaip kunigo, tarnybą, ir Dievui ir Tėvynei, tėvynainiams.

Jo neįsėmiamai energijai, parigistai giliu tikėjimu ir patriotizmu, atsidarė neribotos galimybės kai jis 1946 m. atvyko Amerikon ir 1947 m. balandžio

11 d. buvo paskirtas, prel. J. Macijausko vos kurti pradėtos Los Angeles lietuvių parapijos klebonu. Nuo čia prasidėjo nepaprastai ryžingas naujojo klebono darbas — organizuojant parapijiečius į organizacijas (katalikiškas), rūpinantis bažnyčios ir klebonijos reikalais, salės lietuviškiems renginiams būtinumu, naujos bažnyčios klausimu. Begalinio ryžto, sakyčiau — jos nėra. Rašo kiti. Taip ir mūsų garbaus sukaktuvininko prelato Jon Kučingio atveju, apie jo veiklą, kuri jau dabar yra istorinė mūsų išeivijoje, rašys kiti — istorikai, kai bus pabesta mūsų išeivijos gyvenimo laiko arpis, kuriame prelatas J. Kučingis gyveno ir dirbo. Aš asmeniškai, nebūdama istoriku, noriu bent trumpai, kaip reporteris, paminėti patį faktą: prel. J. Kučingio trumpą amžiaus ir darbų apžvalgą, jo 70-ties metų amžiaus progą.

11 d. buvo paskirtas, prel. J. Macijausko vos kurti pradėtos Los Angeles lietuvių parapijos klebonu. Nuo čia prasidėjo nepaprastai ryžingas naujojo klebono darbas — organizuojant parapijiečius į organizacijas (katalikiškas), rūpinantis bažnyčios ir klebonijos reikalais, salės lietuviškiems renginiams būtinumu, naujos bažnyčios klausimu. Begalinio ryžto, sakyčiau — jos nėra. Rašo kiti. Taip ir mūsų garbaus sukaktuvininko prelato Jon Kučingio atveju, apie jo veiklą, kuri jau dabar yra istorinė mūsų išeivijoje, rašys kiti — istorikai, kai bus pabesta mūsų išeivijos gyvenimo laiko arpis, kuriame prelatas J. Kučingis gyveno ir dirbo. Aš asmeniškai, nebūdama istoriku, noriu bent trumpai, kaip reporteris, paminėti patį faktą: prel. J. Kučingio trumpą amžiaus ir darbų apžvalgą, jo 70-ties metų amžiaus progą.

Nuo 1949 m., kai čia, i Los Angeles, pradėjo atvykti naujieji ateiviai (tremtiniai), para pija pradėjo augti ir narių skaičius. Šiandien, nežinūnt jau daugelio senųjų iškeliavus amžinybėn, parapija skaito virš tūkstančio šeimų (tik Los Angeles), kas apytikriai būtų maždaug 2000 žmonių. Vien tik parapijos le'džiamo (prel. J. Kučingio redaguojamo) laikraščio "Los Angeles šv. Kazimiero Parapijos Lietuvių Žinios" (divisavaitinis) išsiunčiama virš 1000 egz. Prie parapijos veikia lituanistinė mokykla, parapijos mokykla, įvairūs kursai — vis prel. J. Kučingio iniciatyva įsteigti. Yra didelis ir geras parapijos choras. Parapijos patalpose vyksta įvairūs minėjimai (lietuviški), šventės, koncertai, parada, parodos, parapijos Lietuvių Die nos — sutraukiančios tūkstanti net lietuvių minia, susirinkimai, suvažiavimai, vaidinimai, simporiumai. Bendrai parapijoje koncentruojasi lietuviškas gyvenimas-veikimas, nes bent koks lietuviškai patrijotinis reikalas visada randa prel. J. Kučingio pritarimą ir paramą — jei tolia yra reikalinga. Organizacijos, kurios negali už salę užsimokėti bent minimumą (už šviesą ir išvalymą) — ja naudo jasi nemokamai. Visa tai prel. J. Kučingio patvarkymu. Parapija virto lietuviškos veiklos centru ir atrama.

Švenčiant parapijos dešimtmetį (1951 m.), tuolaikinis Lietuvos Įgaliotas Ministras Washington P. Zadeikis sveikindamas ta progą atsiuntė tokią telegramą: "Kalifornija iki šiol skaitydavosi tolimiausiu lietuvių centru ir atrama."

(Nukelta i 5 psl.)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantių ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 50 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antrą kartą nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 143 psl. Kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.K. Vytauto bruožai, paliečiant jo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietasis viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir visas knygas galima įsigyti atšaukiant i Naujienas arba atsiunčiant čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istaišta 1928 metais.

Tel. 421-8070

Istalgos pietuose Mimas automobiliams pastatyti.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIESE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI. 259 psl., iliustruotas 1906 metų įvykių, Jablonskio ir Tutorskio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietasis viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00

Minkštasis viršelis tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdių. Dabar tik \$2.00

Valma taip pat užsisakyti poštą, atsiunčiant čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami 50c. perlaide (išlaidoms).

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstanti sniega lėpia lazdams iškelti mažus deimantus spinduliu žiedą, apakšo medžių šakas žirginiais, kaip konfektėmis ir pamazos įveda i gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiame gamtos scenovaidžiame svajola juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis. Valčionienė, ŽVAIGDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
 2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, pjesmės, poemos kileninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
 3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
 4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 109 psl. Kaina \$3.00.
 5. Kleopas Jurgellonis, GLADI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
 6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
 7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 švietintus lietuvių senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
 8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilė", vertimas. 42 psl. \$2.00
 9. Rytas Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės 95 psl. \$1.00.
 10. Stasys Sastvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika. 167 psl. \$3.00
 11. Stasys Sastvaras, AUKOS TAURĖ. 51 psl. lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50
 12. Petras Segatas, SAULEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių 92 psl. \$1.00.
 13. Petras Segatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
 14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IŠ SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
 15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ĮVYKIAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
 16. Alfonsas Tyroulis, METU VINČIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
 17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00.
 18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite i Naujienų raitinę arba užsakyti poštą, pridėdami čekį ar pinigine orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co.
735 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per three months.	
20 cents per copy	
New: gruodžio pirmos dienos raštinės kainos:	
Chicago ir priemiestiuose	
metams \$33.00	
pusiui metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsieniuose	
metams \$34.00	
pusiui metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

—Mažuma turės paklusti daugumai

Lietuviai paklūsta daugumai. Taip elgiasi visos kultūringos tautos. Kol klausimas nesuprantamas ir neaiškus, tai stengiamasi jį išaiškinti. Bet kai klausimas jau yra pakankamai aiškus, tai einama prie sprendimo. Geriau klupsimą aiškinti, kai jis aiškinamas. Bet kai sgelbiamas sprendimas, tai jis visiemis privalomas. Jis privalomas daugumai, nes ji to norėjo, bet jis privalomas ir mažumai, nes ji nepajėgė įtikinti daugumos.

Visi atsimename, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo sudarytas didžiųjų Lietuvos politinių partijų. Partijų priesakyje stovėjusieji žmonės keitėsi, bet partijų principai, jų programos liko tos pačios. Gyvenimas viską keičia, keičia ir pačias programas. Jeigu nesikeičia jų esmė, tai bent jų kalba keičiamas. Lietuvių kalba yra pati seniausiaji pasaulyje, jos žodžiai ir jų prasmės labai aiški ir lietuviams suprantama, bet laikas keičia ir kalbą. Kiekvieną dešimtį ar šimtmetį, kai formuojamos partijų ir grupių programos, tai jaučiama jos pakaita.

Lietuvoje VLIKą sudarė politinių partijų pasiūst atstovai. VLIKą pagrindą sudarė tos pačios politinės partijos ir Vokietijoje, nors ten prie VLIKą jau prisidėjo ir tokios politinės grupės, kurių neapimdavo didžiosios politinės partijos. Reikalai gerokai pasikeitė Amerikoje. Čia atsirado visa eilė grupių ir grupelių, kurios laisvai būtų galėjusios įsijungti į bet kurią vieną politinę grupę, bet nesijungė. Jos norėjo būti savarakiškos ir turėti savo atstovą. Nenagrinėjome priežasčių, kodėl taip įvyko ir neaiškinsime, kas atleido vadelis ir įleido į VLIKą sąstatą politines grupes, kurios turėjo po vieną ar du partijos narius. Vienas jų buvo VLIKE, o kitas laukė paskyrimo į VLIKą sudarytą komisią.

Paskutiniiais metais VLIKą sudarė penkiolika politinių grupių. Pats svarbiausias VLIKo organas, kurio visi kiti VLIKo organai turi paklusti, yra VLIKo taryba. Ji renka valdybą, duoda instrukcijas valdybai ir reikalauja atskaitos už daromus ar nebaigtus projektus.

tus. VLIKo vardu veikia, tariai, kalba ir susitarimų daro tarybos rinktoji valdyba. Valdyba gauna nurodymus iš tarybos ir duoda tarybai atskaitomybę.

Toks buvo VLIKą sudariusių partijų susitarimas pačioje pradžioje, toks turi būti ir ateityje. Jeigu nebus laikomasi pagrindinių VLIKo nuostatų, tai gali nebūti ir VLIKo. Turime pripažinti, kad paskutiniiais metais pagrindinių VLIKo nuostatų vadovybė nesilaikė. Pagrindinės VLIKo grupės buvo nustumtos į šalį, o priešakin pastatyti žmonės, kurie jokios politinės grupės neatstovavo. O jeigu kuris ir atstovavo, tai dažniausiai buvo vieno žmogaus politinė grupė. Tai liūdnas reiškinys, bet lietuviško gyvenimo tikrovė buvo tokia.

Pagrindinių VLIKo balsas buvo ignoruojamas, s kreipiamas dėmesys į kelių vadų projektus ir pasiūlymus. Vieno žmogaus partijos balsas buvo sgalingesnis už VLIKą sudariusios grupės balsą. VLIKo biuletenis buvo paverstas propaguoti žinias, priešingas VLIKo tikslams ir vedamam darbui. Biuletenis visų lietuviškų politinių grupių vedamo darbo politinių žinių, bet garsliktus darbus. Dauguma jautėsi, kad pasirinktas kelias nuo vienos politinės grupės skelbiamas pagyras, o ne atsilpnas, bet laukė suvažiavimo klausimui aptarti.

Iki šių metų gruodžio mėn. 9 dienos suvažiavimo viskas ejo normalia tvarka. Ne tik VLIKo vadovybė, net ir atsakingi VLIKo pareigūnai manė, kad tvarka bus ir toliau tęsiama. Buvo parinkti žmonės konferencijai vadovauti, parinkti paskaitininkai, ir numatyti posėdžiai ne tik konferencijos metu, bet ir konferencijai pasibaigus. Reikalą pakeitė devynių pagrindinių grupių padarytas pareiškimas VLIKo vadovybei. Pareiškimas reikalavo grąžinti VLIKą į pagrindines vėžes. Pareiškimas buvo trumpas, bet jis pasakė, kad toliau šitaip eiti negalima. Negalima mažumos valią primesti daugumai. Negalima vieno asmens valios primesti visam komitetui. Negalima niekinti tų politinių grupių, kurios ant savo pečių nešė ir tebešė visą politinės kovos svorį. Asmenys sensta ir miršta, bet politinės grupės nemiršta. Iki šio mato jos kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jos tęsia tą kovą ir šiandien. Aukšaburniams nepavyko lietuvių daugumos įtikinti, kad visuomeniniais reikalais nieko nenusimanantieji ir žinoti nenorintieji daugiau žino, negu klausimą studijavusieji. Politinės partijas niekinusieji ir šmeižusieji norėjo nustumti į šalį sunkiausiają našta išnešusius, kad jie galėtų atsistoti priešakyje ir nuvesti visus lietuvių bendradarbiavimo ir šunuodegavimo keliais.

Kad VLIKo vadovybė bus kitokia, pirmoji konferencijos diena tai parodė. Kad ji turi būti kitokia, pirmas tarybos posėdis New Yorke taip pat parodė. Dvidešimties minučių skelbtas pasitarimas Chicagoje užtruko dvi valandas, bet jis aiškiai pasakė, ką iki šio mato eitas kelias negali būti tęsiamas. Eitas kelias nuves VLIKą į tokią klampynę, iš kurios pats VLIKas nepajėgs išsikaupti. Kada VLIKo vardu pradeda kalbėti žmonės, kuriems pačios pagrindinės VLIKo idėjos yra svetimos, tai kiekvienam VLIKo nariui verta susirūpinti.

Chicagoje vykusio VLIKo konferencija įstatė VLIKą į savo vėžes. VLIKą ateityje valdys politinių partijų dauguma, o ne vieno žmogaus partijos. VLIKą valdys dauguma, o ne mažuma. Mažuma galės savo nuomonę pareikšti, galės savo argumentus dėstyti. Jeigu įtikins, tai VLIKas priims jo nuomonę, bet jeigu ar-

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos į meno paveikslų galeriją

Ar V. Vokietija baigs kėlimą naujų bylų buvusiems hitlerininkams?

Kaip yra žinoma, pirmiausia šmeižaimi bei apšmeižti kaip bene komunistai su savo artie žymūs politikai, nors jie, būmiais laikė ir tebe laikoma, naciama taip didele blogybe, kad jiems nepriklausantius bei su sty baudžiamoji atsakomybė, o ja's neinančius vadina naciais, fasistais ir pan., nors, kaip dangkas ir iš mūsų atsimena, kurį laiką komunistinė Maskva buvo su Hitleriu sudariusi sąjungą, kartu su juo dalinosi svetimais kraštais, tautomis, vykdė genocidą ir pan.

V. Vokietijoje nacizmu buvo

gumentai nebus pakankamai svarūs ir daugumos netikins, tai privals paklusti daugumai.

Rusijoje atsiradusi opozicija buvo išžudyta. Vieniems buvo suruošti teismai, o kiti buvo čekos pagrinduose išžudyti be jokio teismo. Ten gyvenimą baigė ne tik bačkiniai partijos agitatoriai, bet ir įtakingi raudonosios armijos maršalai. Anglijoje, opozicijos vadams, karalienė taip pat moka algas, nori, kad vyriausybė pasinaudotų padarytomis pastabomis ir išvengtų nereikalingo nesusipratimo.

Lietuviai taip pat turi mokytis: Jeigu dauguma VLIKE kelis metus klausė mažumos, tai atėjo laikas mažumai paklusti daugumos. Mokykimės Amerikoje, kad nereikėtų naudotis nekultūringais mūsų kaimynų metodais.

todėl, kad nuo anos pradžios suėjo keturiasdešimt metų.

Persekiojimas nacių su jų bendradarbiais, nusikaltusiu žydų pavieniui bei masių, kai kur vykdomas visą pokari metą. Taip daroma ypač V. Vokietijoje. Per šią laiką daug yra nuteistų, o kitiems bylos d eina. Jieskoti ir tebeįslysi galimų pasislėpėlių. Kad ir pastarieji nepaspruktų nuo teisingumo organų, persekiojimo gamybe yra prailginta iki šių metų pabaigos. Jei nebus vėl pratęsta, tai nuo 1980 m. sausio 1 d. įvyks persekiojimo pasenėjimas ir surastus kaltuosius jau nebus galima traukti atsakomygėn. Kad ir pasislėpėliai gautų užtarnautą bausmę, reikalaujama dar kartą pratęsti pasenėjimą. Pratęsimo reikalauja pirmiausia žydai ir lenkai; Kas liečia V. Vokietijos vokiečius, jų nuomonės nėra vienodos. Yra siūlymų panaikinti bendrai žmogžudžiams pasenėjimą. Priėmus tokį siūlymą, į čia įeity ir naciai su savo talkininkais, kurie yra padarę tokius nusikaltimus. Pagal tai visi tie, kurie norėtų išvengti teisingumo organų, turėtų ir toliau koku nors būdu slapstytis iki savo gyvenimo galo. Bet yra siūlymų pastatyti jau tašką šitam klausimui, kaip kad padarė ir kankurios kitos valstybės. Girdi, suinteresuoti turėjo užtektinai laiko inkriminuojančios medžiagos pristatymui ir apkaltinimo iškelimui. Be to, pagal juos, po kelių dešimčių metų yra pasunkėjęs įrodymų rinkimas, teisingo nubaudo padarymas, pats nubaudo nesukelias jau reikiamo efekto visuomenėje, o ypač jauniesioje kartoje, neturi reikiamo reikšmingumo ir į nusikaltėlių, kokį turėtų į jį turėti, ir t. t.

Visais atvejais šį klausimą turės svarstyti parlamentas ir pareikšti atitinkamą sprendimą.

J. Kairys

Vance baigia tartis su Gromyka

ZENEVA, Šveicarija. — Sekretorius Vance sakė, jog Gromyka, po ilgo pasikalbėjimo su Maskva, tapo nuolaidesnis ir šutiko priimti beveik visus sekretoriaus reikalavimus. Vance su Gromyka dar šeštadienio vakarą turės susitikti ir peržiūrėti baigiamą ruošti sutarties tekstą. Gromyka labai patenkintas, kad jis iš Maskvos gavo leidimą padaryti reikalaujamą nuolaidas.

MANTAS AUKŠTUOLIS

VYTAUTO PERGALĖ ŽALGIRIO MŪŠYJE

(Tęsinys)

Patys kaip milžinai tik smogia, kerta ir kovoja. Vienas žvilgsnis Vytautui, kitas priešui ir smūgis.

Ir šarvuotas kryžiuotis krenta ir guli kaip kūgis.

Kariai:

— Vade, prašo globėjai, — tik ivenas nelisk į Bet kas jį sulaukys, kai jis su priešu kovoja? Pirmą kelią sau skina, sunkų kardą iškeles; Jo milžinai vos suskamba rinkti kryžiuotiskias vėles.

Jis toli jau priešuos — kovos lauke atsistūrė. Tik kovose vėliava iškilus — vėsuoja lyg būrė; Rodo kelią, kur Vytautas kardą galingą į švairsto.

Ir krauju išpuošęs priešą, džiaugias iš keršto. Ženklas iškilęs, pagalbos šaukia į karišką lauką.

Ak, greičiau, greičiau, puolantis priešas ne laukia.

Vadas su savo būriu — verpetais priešuosna sminga.

Pats save užmiršęs, veda kovą galingą.

Smūgis lydi smūgį, kaip jūra skeldina uolą; Taip Didysis Vytautas daužo kryžiuočius ir puola.

Ir kaip bangos smėlį ant plyno pajūrio žarsto, Taip godiems dviveidžiams ruošia durtuvų karstą:

Spaudžia, tai atleidžia — daugiau sutraukdams į būrį.

Skuba, kur jų daugiausia ir tik į priekį jis žiūri.

Vytautas kirsdamas nemato, ar jį jo karžysiai seką;

Jis tik mato priešus, jis smogia ir skina sau taką.

O pavojus! Vytautą daugel priešų užpuolė, Bet jo totoriukas — į žemę iškūtu kuolu:

Vieno aukšto kryžiuočio žiauriai pilvą par-kirto,

O antram užnėrė ant kaklo virvę jam skirtą. Trečią žemėn nutraukė, peiliu papjauti jau bando:

Šarvo negalint pradurti, priklausęs gerkle prakando.

Tuo metu didvyriai Vytautą greitai apsupo; O jis kariauja vis pirmas, kovai nestinga jam ūpo.

Vytautas pats dabar tą kovą tepuošia, tevaldo;

O mums didį vaizdą terodo savojo kardo.

Vytautas:

— Na, ir raginau vyrus, kartotinai raginau, kirskit!

Durkit, vyružiai, smokit! Nepasiduokit, tik kirskit!

Pirmas joju ant žirgo savąjį kardą iškeles, iškeles,

Lyg mane lydėtų kerštingos sentėvių vėlės. Mano širdis rami dar, laukiu sutiksiant magistrą;

Noriu pats nudėti — Jungingen Ulrichą — mistrą.

Kertam, žvalgom kairėn, dešinėn ir smogiame tiesiai,

Ir vis ieškom magistro. Va, susidūrėm mes dviese.

A-a! Širdis suvirpo, užvirė kraujas. — Kas žino?

Jis sustojo, svarstė, mane iškarto pažino. Jis pirmasis puolė. Aš to tik laukiu, brolyti!

Reiškia esi įniršęs, nemoki jausmo valdyti. Taip, pradžia gera, galvoju sau šaltutėliai.

Tuo matysim kuriai — ekzekvijas kelsim vėlei? Okys jo pasruvę, kraujas teka nuo veido.

Vardan Perkūno! — Smūgių mano ranka ne atleido.

Kaukšt, kaukšt! Plieno balsas, vingiuojant, kardai suskambėjo,

Ieško priešo kraujo, o raizo švilpentį vėją... — Du plieno magnatai sulgo vyras prieš vyrą;

Greitai spręsis likimas, kam teksias grabas, kam lyra.

Greit matysim ką laimino Prūsų dievas "Pabaltės,

Kas yra teišus, "kieno didžiausios kaltės", Kam Perkūnas paskyrė ilgą gyvenimą — mirtą,

Kam garbės vainiką, kuriam gi nulėmė mirtį... Kardas Kęstučio teisingas — kryžiuočių nudėjo daugybę.

Vytauto rankoj šis kardas turėjo galią berybę. Sąlytis nirsta. Galiūnas malonės neprašo galiūno,

Ir sunkiuoju kardu tik kerta — lami ar žūna. Akys Ulricho temsta — juodas veidas sustingo.

Vytautas dega panieka — žvilgsny ugnelė prasminga.

Jo krūtinė kilnojas, kraujas gyslose verda. Jis jau sužibo! Puls! Jau kelia smogiantį kardą

Vytautas: — Kaukšt, kaukšt! Savo eiklojo žirgo vadžią paleidęs.

Dūriau! Keberkšt! Nukrito manasis priešas dviveidis.

Ir va, guli tasai mūs išdidus Ulrikiukas; Jietį savo ištraukiau — dabaigė jį totoriukas.

Stai jau negyvas, sustingęs mistrellis iš švabo,

(Bus daugiau)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co.
735 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:		
in Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months, in other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.	pusių metų — \$18.00 tris mėnesiams — \$9.00 vienam mėnesiui — \$3.00	
20 cents per copy		
New: gruodžio pirmos dienos kėlinys:		
Chicagoje ir priemiestuose		
metams — \$33.00 pusių metų — \$18.00 tris mėnesiams — \$10.00 vienam mėnesiui — \$3.50	Naufienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytlo iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	
Pinigus reikia dėti pašto dėkluose		
orderiu kartais		

-Mažuma turės paklusti daugumai

Lietuviai paklusta daugumai. Taip elgiasi visos kultūringos tautos. Kol klausimas nesuprantamas ir neaiškus, tai stengiamasi jį išaiškinti. Bet kai klausimas jau yra pakankamai aiškus, tai einama prie sprendimo. Geriau klausimą aiškinti, kai jis aiškinamas. Bet kai sgelbiamas sprendimas, tai jis visiems privalomas. Jis privalomas daugumai, nes ji to norėjo, bet jis privalomas ir mažumai, nes ji nepajėgė įtikinti daugumos.

Visi atsimename, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo sudarytas didžiųjų Lietuvos politinių partijų. Partijų priešakyje stovėjusieji žmonės keitėsi, bet partijų principai, jų programos liko tos pačios. Gyvenimas yskia keičia, keičia ir pačias programas. Jeigu nesikeičia jų esmė, tai bent jų kalba keičia. Lietuvių kalba yra pati seniausiaji pasaulyje, jos žodžiai ir jų prasmės labai aiški ir lietuviams suprantama, bet laikas keičia ir kalbą. Kiekvieną dešimtį ar šimtmetį, kai formuojamos partijų ir grupių programos, tai jaučiama jos pakaita.

Lietuvoje VLIKą sudarė politinių partijų pasiūst atstovai. VLIKą pagrindą sudarė tos pačios politinės partijos ir Vokietijoje, nors ten prie VLIKo jau prisidėjo ir tokios politinės grupės, kurių neapimdamo didžiosios politinės partijos. Reikalai gerokai pasikeitė Amerikoje. Čia atsirado visa eilė grupių ir grupelių, kurios laisvai būtų galėjusios įsijungti į bet kurią vieną politinę grupę, bet nesijungė. Jos norėjo būti savarankiškos ir turėti savo atstovą. Nenagrinėjime priežasčių, kodėl taip įvyko ir neaiškinsime, kas atleido vadeles ir įleido į VLIKo sąstatą politines grupes, kurios turėjo po vieną ar du partijos narius. Vienas jų buvo VLIKas, o kitas laukė paskyrimo į VLIKo sudarytą komitetą.

Paskutiniai metais VLIKą sudarė penkiolika politinių grupių. Pats svarbiausias VLIKo organas, kurio visi kiti VLIKo organai turi paklusti, yra VLIKo taryba. Ji renka valdybą, duoda instrukcijas valdybai ir reikalauja atskaitos už daromus ar nebaigtus projektus.

tus. VLIKo vardu veikia, tariai, kalba ir susitarimų daro tarybos rinktoji valdyba. Valdyba gauna nurodymus iš tarybos ir duoda tarybai atskaitomybę.

Toks buvo VLIKą sudariusių partijų susitarimas pačioje pradžioje, toks turi būti ir ateityje. Jeigu nebus laikomasi pagrindinių VLIKo nuostatų, tai gali nebūti ir VLIKo. Turime pripažinti, kad paskutiniaisiais metais pagrindinių VLIKo nuostatų vadovybė nesilaikė. Pagrindinės VLIKo grupės buvo nustumtos į šalį, o priešakin pastatyti žmonės, kurie jokios politinės grupės neatstovavo. O jeigu kuris ir atstovavo, tai dažniausiai buvo vieno žmogaus politinė grupė. Tai liūdnas reiškinys, bet lietuviško gyvenimo tikrovė buvo tokia.

Pagrindinių VLIKo balsas buvo ignoruojama, s kreipiamas dėmesys į kelių vadų projektus ir pasiūlymus. Vieno žmogaus partijos balsas buvo sgalingasis už VLIKą sudariusios grupės balsą. VLIKo biuletenis buvo paverstas propaguoti žinias, priešingas VLIKo tikslams ir vedamam darbui. Biuletenis visų lietuviškų politinių grupių vedamo darbo politinių žinių, bet garsiliktus darbus. Dauguma jautėsi, kad pasirinktas kelias no vienos politinės grupės skelbiamas pagyras, o ne atsilpnas, bet laukė suvažiavimo klausimui aptarti.

Iki šių metų gruodžio mėn. 9 dienos suvažiavimo viskas ėjo normalia tvarka. Ne tik VLIKo vadovybė, net ir atsakingi VLIKo pareigūnai manė, kad tvarka bus ir toliau tęsiama. Buvo parinkti žmonės konferencijai vadovauti, parinkti paskaitininkai, ir numatyti posėdžiai ne tik konferencijos metu, bet ir konferencijai pasibaigus. Reikalą pakeitė devynių pagrindinių grupių padarytas pareiškimas VLIKo, vadovybei. Pareiškimas reikalavo grąžinti VLIKą į pagrindines vėžes. Pareiškimas buvo trumpas, bet jis pasakė, kad toliau šitaip eiti negalima. Negalima mažumos valią primesti daugumai. Negalima vieno asmens valios primesti visam komitetui. Negalima niekinti tų politinių grupių, kurios ant savo pečių nešė ir tebešė visą politinės kovos svorį. Asmenys sensta ir miršta, bet politinės grupės nemiršta. Iki šio meto jos kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jos tęsia tą kovą ir šiandien. Aukšaburniams nepavyko lietuvių daugumos įtikinti, kad visuomeniniai reikalais nieko nenusimanantieji ir žinoti nenorintieji daugiau žino, negu klausimą studijavusieji. Politinės partijos niekinusieji ir šmeižusieji norėjo nustumti į šalį sunkiausią našta išnešusius, kad jie galėtų atsistoti priešakyje ir nuvesti visus lietuvių bendradarbiavimo ir šunuodegavimo keliais.

Kad VLIKo vadovybė bus kitokia, pirmoji konferencijos diena tai parodė. Kad ji turi būti kitokia, pirmas tarybos posėdis New Yorke taip pat parodė. Dvidešimties minučių skelbtas pasitarimas Chicagoje užtruko dvi valandas, bet jis aiškiai pasakė, ką iki šio meto eitas kelias negali būti tęsiamas. Eitas kelias nuves VLIKą į tokia klampynę, iš kurios pats VLIKas nepajėgs išsikaupti. Kada VLIKo vardu pradeda kalbėti žmonės, kuriems pačios pagrindinės VLIKo idėjos yra svetimos, tai kiekvienam VLIKo nariui verta susirūpinti.

Chicagoje vykusio VLIKo konferencija įstatė VLIKą į savo vėžes. VLIKą ateityje valdys politinių partijų dauguma, o ne vieno žmogaus partijos. VLIKą valdys dauguma, o ne mažuma. Mažuma galės savo nuomonę pareikšti, galės savo argumentus dėstyti. Jeigu įtikins, tai VLIKas priims jo nuomonę, bet jeigu ar-

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos į meno paveikslų galeriją

Ar V. Vokietija baigs kėliną naujų bylų buvusiems hitlerininkams?

Kaip yra žinoma, pirmiausia bene komunistai su savo artimaisiais laikė ir tebe laiką, kad būtų didelis blogybė, kad jiems nepriklausantys bei su jais neįsijungiantys vadina naciais, fašistais ir pan., nors, kaip daugkas ir iš mūsų atsimeina, kuri laiką komunistinė Maskva buvo su Hitleriu sudariusi sąjungą, kartu su juo dalinosi svetimais kraštais, tautomis, vykdė genocidą ir pan.

V. Vokietijoje nacizmu buvo

šmeižiami bei apšmeižti kairie žymūs politikai, nors jie, būdami nacių partijoje, nėra padarę tokio kriminalo, už kurį grėstų baudžiamoji atsakomybė, o žlugus nacistiniam režimui, savo išmone bei pasiaukavimu nulėmė sukūrimą demokratinės V. Vokietijos ir gerovės joje. Be to, kiekvienais metais vienaip ar kitaip prisimenamas 1938 m. lapkričio mėnesį nacių pradėtas persekiojimas žydų Vokietijoje. Bet praėjusiais metais toks prisiminimas buvo platesnis ir gal

šmeižiami bei apšmeižti kairie žymūs politikai, nors jie, būdami nacių partijoje, nėra padarę tokio kriminalo, už kurį grėstų baudžiamoji atsakomybė, o žlugus nacistiniam režimui, savo išmone bei pasiaukavimu nulėmė sukūrimą demokratinės V. Vokietijos ir gerovės joje. Be to, kiekvienais metais vienaip ar kitaip prisimenamas 1938 m. lapkričio mėnesį nacių pradėtas persekiojimas žydų Vokietijoje. Bet praėjusiais metais toks prisiminimas buvo platesnis ir gal

gumentai nebus pakankamai svarūs ir daugumos netikins, tai privals paklusti daugumai.

Rusijoje atsiradusi opozicija buvo išžudyta. Vieniems buvo suruošti teismai, o kiti buvo čekos pogrindžioje išžudyti be jokio teismo. Ten gyvenimą baigė ne tik bakciniai partijos agitatoriai, bet ir įtakingi raudonosios armijos maršalai. Anglijoje, opozicijos vadams, karalienė taip pat moka algas, nori, kad vyriausybė pasinaudotų padarytomis pastabomis ir išvengtų nereikalingo nesusipratimo.

Lietuviai taip pat turi mokytis: Jeigu dauguma VLIKo kelis metus klausė mažumos, tai atėjo laikas mažumai paklusti daugumos. Mokykimės Amerikoje, kad nereikėtų naudotis ne kultūringais mūsų kaimynų metodais.

todėl, kad nuo anos pradžios sutėjo keturiasdešimt metų.

Persekiojimas nacių su jų bendradarbiais, nusikaltusiu žydų pavieniu bei masių, kai kur vykdomas visą pokario metą. Taip daroma ypač V. Vokietijoje. Per šitą laiką daug yra nuteistų, o kitiems bylos dar eina. Jieškota ir tebe ieškoma galimų pasislėpėlių. Kad ir pastarieji nepaspruktų nuo teisingumo organų, persekiojimo gamybe yra prailginta iki šių metų pabaigos. Jei nebus vėl pratęsta, tai nuo 1980 m. sausio 1 d. įvyks persekiojimo pasenėjimas ir surastus kaltuosius jau nebus galima traukti atsakomygėn. Kad ir pasislėpėliai gautų užtarnautą bausmę, reikalaujama dar kartą pratęsti pasenėjimą. Pratęsimo reikalauja pirmiausia žydai ir lenkai. Kas liečia V. Vokietijos vokiečius, jų nuomonės nėra vienodos. Yra siūlymų panaikinti bendrai žmogžudžiams pasenėjimą. Priėmus tokį siūlymą, į čia įeity ir naciai su savo talkininkais, kurie yra padarę tokius nusikaltimus. Pagal tai visi tie, kurie norėtų išvengti teisingumo organų, turėtų ir toliau koku nors būdu slapstytis iki savo gyvenimo galo. Bet yra siūlymų pastatyti jau tašką šitam klausimui, kaip kad padarė ir kairiosios kitos valstybės. Girdi, suinteresuoti turėjo užtektinai laiko inkriminuojančios medžiagos pristatymui ir apkaltinimo iškelimui. Be to, pagal juos, po kelių dešimčių metų yra pasunkėjęs įrodymų rinkimas, teisingo nubaudo padarymas, pats nubaudo masės nesukelias jau reikiamo efekto visuomenėje, o ypač jauniesioje kartoje, neturi reikiamo reikšmingumo ir į nusikaltėlių, kokį turėtų ji turėti, ir t. t.

Visais atvejais šį klausimą turės svarstyti parlamentas ir padaryti atitinkamą sprendimą.

J. Kairys

Vance baigia tartis su Gromyka

ŽENEVA, Šveicarija. — Sekretorius Vance sakė, jog Gromyka, po ilgo pasikalbėjimo su Maskva, tapo nuolaidesnis ir šutiko prifimti beveik visus sekretoriaus reikalavimus. Vance su Gromyka dar šeštadienio vakarą turės susitikti ir peržiūrėti baigiamą ruošti sutarties tekstą. Gromyka labai patenkintas, kad jis iš Maskvos gavo leidimą padaryti reikalaujamą nuolaidas.

MANTAS AUKŠTUOLIS

VYTAUTO PERGALĖ ŽALGIRIO MŪŠYJE

(Tęsinys)

Patys kaip milžinai tik smogia, kerta ir kovoja.
Vienas žvilgsnis Vytautui, kitas priešui ir smūgis.
Ir šarvuotas kryžiuotis krenta ir guli kaip kūgis.
Kariai:
— Vade, prašo globėjai, — tik ivenas nelisk į Bet kas jį sulaikys, kai jis su priešu kovoja? Pirmą kelią sau skina, sunkų kardą iškėlęs; Jo milžinai vos suskamba rinkti kryžiuotiskias vėles.
Jis toli jau priešuos — kovos lauke atsistūrė. Tik kovose vėliava iškilus — vėsuoja lyg būrė; Rodo kelią, kur Vytautas kardą galingą į švairsto.
Ir krauju išpuošęs priešą, džiaugias iš keršto. Ženklas iškilęs, pagalbos šaukia į karišką lauką.
Ak, greičiau, greičiau, puolantis priešas ne laukia.
Vadas su savo būriu — verpetais priešuosna smūgia.
Pats save užmiršęs, veda kovą galingą.

Smūgis lydi smūgį, kaip jūra skeldina uolą; Taip Didysis Vytautas daužo kryžiuočius ir puola.
Ir kaip bangos smėlį ant plyno pajūrio žarsto, Taip godiems dvideidžiams ruošia durtuvų karstą:
Spaudžia, tai atleidžia — daugiau sutraukdams į būrį.
Skuba, kur jų daugiausia ir tik į priekį jis žiūri.
Vytautas kirsdamas nemato, ar jį jo karžysiai seka;
Jis tik mato priešus, jis smogia ir skina sau taką.
O pavojus! Vytautą daugel priešų užpuolė, Bet jo totoriukas — į žemę įkištu kuolu: Vieno aukšto kryžiuočio žiauriai pilvą parkiro,
O antram užnėrė ant kaklo virvę jam skirtą. Trečią žemėn nutraukė, peiliu papjauti jau bando:
Šarvo negalint pradurti, priklausęs gerkle prakando.
Tuo metu didvyriai Vytautą greitai apsupo; O jis kariauja vis pirmas, kovai nestinga jam ūpo.
Vytautas pats dabar tą kovą tepuošia, tevaldo;
O mums didį vaizdą terodo savojo kardo.

Vytautas:
— Na, ir raginau vyrus, kartotinau raginau, kirskit!
Durkit, vyružiai, smokit! Nepasiduokit, tik kirskit!
Pirmas joju ant žirgo savąjį kardą iškėlęs, iškėlęs,
Lyg mane lydėtų kerštingos sentėvių vėlės. Mano širdis rami dar, laukiu sutiksiant magistrą;
Noriu pats nudėti — Jungingen Ulrichą — mistrą.
Kertam, žvalgom kairėn, dešinėn ir smogiame tiesiai,
Ir vis ieškom magistro. Va, susidūrėm mes dviese.
A-a! Širdis suvirpo, užvirė kraujas. — Kas žino?
Jis sustojo, svarstė, mane iškarto pažino. Jis pirmasis puolė. Aš to tik laukiau, brolyti! Reiškia esi įniršęs, nemoki jausmo valdyti. Taip, pradžia gera, galvoju sau šaltutėliai. Tuoju matysim kuriai — ekzekvijas kelsim vėlei? Okys jo pasruvė, kraujas teka nuo veido. Vardan Perkūno! — Smūgių mano ranka ne atleido.
Kaukšt, kaukšt! Pieno balsais, vingiuojant, kardai suskambėjo.
Ieško priešo kraujo, o raizgo švilpentį vėją. — Du plieno magnatai sulygo vyras prieš vyrą;

Greitai spėsis likimas, kam teksiąs grabas, kam lyra.
Greit matysim ką laimino Prūsų dievas Pabaltės,
Kas yra teisus, "kieno didžiausios kaltės", Kam Perkūnas paspyrė ilgą gyvenimą — mirtą, Kam garbės vainiką, kuriam gi nulėmė mirtį... Kardas Kestučio teisingas — kryžiuočių nudėjo daugybę.
Vytauto rankoj šis kardas turėjo galią berybę. Šalytis nirsta. Galiūnas malonės nepraso galiūno,
Ir sunkiuoju kardu tik kerta — lami ar žūna. Akys Ulricho temsta — juodas veidas sustingo. Vytautas dega panieka — žvilgsny ugnelė prasminga.
Jo krūtinė kilnojas, kraujas gyslose verda. Jis jau sužibo! Puls! Jau kelia smogiantį kardą.
Vytautas:
— Kaukšt, kaukšt! Savo eiklojo žirgo vėją paleidęs.
Dūriau! Keberkšt! Nukrito manasis priešas dvideidis.
Ir va, guli tasai mūs išdidus Ulrikiukas; Jiet savo ištraukiau — dabaigė jį totoriukas.
Stai jau negyvas, sustingęs mistrelis iš švabo,
(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS

CHIRURGIJA
MOTERŲ LIGOS
CHIRURGIJA
So. Pulaski Rd. (Crawford
building). Tel. LU 5-6446
Prieš vakarų susitarimą
374 Rm.

DR. C. K. BOBELIS

CHIRURGIJA
Tel. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS

CHIRURGIJA
Chester Community klinika
Medicinos direktorius
938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
ALB. DOS: 3-9 darbo dienomis ir
naktinėse 8-3 val.
Tel. 562-2227 arba 562-7720

EL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

CHIRURGIJA
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
"Krina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Pagal susitarimą, uždešyta tref

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi, 1-4 popiet.
ketvirt, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

CHIRURGIJA
Endra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
FISO VAL: pirm. antradi, trečiadi
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi
naktis 2-4 val. popiet ir kitu lai
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

PROTEZISTAS
Dantų protezavimas
Speciali pagalba tiems
kuriems reikia
8. Seštadienis 9-
63rd St., Chicago, IL 60627
Tel.: PROspect 6-5084

ERKRAUSTYMAI

MOVING
Jedimai — Pila aporazda
ZEMA KAINA
R. ŠERINAS
Tel. WA 5-9063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kHz. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir
madienio iki penktadienio 3:00
-3:30 val. popiet. Seštadienis
ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja: Aldona Dackus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas

NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5628
(įstaigos) ir
677-8480
(būto)
186 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, IL 60601

Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsakyti Naujienas, pra
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jiems siūsiame Naujienas dvi sa
vaites nemokamai.

M. ŠILEIKIS

Šeimninkė (Tapyba)

DELFINA TRICIENE

VEIKLIOJI DANUTĖ ZILIS-ZILIENĖ

3. "Gimtas Kraštas" apie D. Žilienę

Atrodė, kad po pirmosios pa
rodos D. Žilienė savo veiklą pri
stabdys, nes nevykusi paroda
nepasitarnavo nei bendradar
biautojams su komunistais. De
ja taip nebūvo: veiklioji mote
išle "veikė" toliau.
Jos vardas vis išsidavė tai Jau
nimo Centre, tai Dainavos sto
vykloje... Gan-agresyviai ban
lė įsiveržti į Churionio galeriją
Midland Savings banke, bet ten
nusilaukė mandagaus ne.

Lietuvišką visuomenę sudoi
nino 1978-ais metais birželio
22-ą d. "Gimtajame Krašte"
lpos adv. G. Valinskienės pasi
albėjimas su to laikraštuko
bendradarbiu, Adv. Valinskienė
puvė atvykusi iš Sov. Sąjungos
JAV medžioti mirusių lietuvių
palikimų. Pasikalbėjime, tarp
sitko, ji sako: "Užsieniečiai pa
gal tarybinius įstatymus naudo
asi tokiomis pat paveldėjimo
eisėmis, kaip ir visi tarybiniai
piliečiai". Toliau: "Greitomis
galėčiau nurodyti, kad ir tokį
įvyzdį: ne taip senai, 1977 m.
rugpjūčio mėn., Danutė Zilis,
gyv. 6652 S. Fairfield Ave., Chi
cago, Ill., USA, už jai priklaus
iusį Varėnos rajone vienkienį,
turio pastatą buvo nukeldinti
neliorusiant tą vietovę, gavo
1472 rublius. Ji išdavė Injurko

legijai įgaliojimą ir, mums pa
dedant, klientei buvo pervedi
pinigai į Talman Federal Sav
ings & Loan Association of Chi
cago".
Plačiau apie tai nerašysiu,
nes 1978 m. rugsėjo 13 d. "Nau
jienose" rašė Jonas Kreivėnas,
buvęs Sibiro kalnys ir gerai
pažįstas ok. Lietuvos gyvenima
Dėl bendros informacijos paci
tučiu jo straipsnio ištrauką:
"Niekam nėra paslaptis, kad
Sov. Sąjunga iki šių metų netu
ri pasirašiusi su kapitalistinių
valstybių vyriausybėmis sutar
čių dėl privačių asmenų pinig
nių operacijų atsisakymo ar
jų pervedimo į kapitalistines
valstybes". Toliau p. Kreivėnas
rašo, kad išvykdamas iš ok. Lie
tuvos turėjo kiek pinigų, bet iš
siviešti į JAV negavo leidimo ne
centui. Kreipėsi į įvairias įstai
gas ir į adv. Valinskienės "Gim
tajame Krašte" minimą Injurko
koligiją, bet visur gavo vieno
dą atsakymą, kad "tam reikau
nėra sutarčių".

Peršasi išvada, kad D. Zilis
Žilienė yra pirmoji, kuri turėjo
tokią privilegiją. Pagyvensime
— pamatysime. Ateityje gali
atsirasiti ir daugiau privilegi
juotų...

VL. BAKCNAS

KIAUSINIS PAMOKE VISTA...

T kra, kad taip — bent pa
gal liaudies sėktą. Būtent, ne
perseniausiai Lietuvių Bendro
menės Los Angeles Apylinkės
pareigūnai, vykdydami JAV
LB kultūros tarybos aplinkraščio
nurodymus spaudos platinimo
vajaus reikalų, dalino periodi
nės mūsų spaudos sąrašą, rinko
prenumeratą, taip pat ir solida
rumo mokėstį. Spauda apsirū
pinęs ir be Bendruomenės ragi
nimo, bet panorau pamatyti są
rašą — kokią spaudą kultūros
taryba rekomenduoja skaityti.
Gaunu sąrašą su 24 laikraščiu
ir žurnalu (lietuviškų) pavadi
nimais, adresais, kainomis. At
rodo — viskas tvarkoje. Bet...
sąrašą padavęs pareigūnas man
paaškina, kad esą kultūros ta
rybos atsiųstame laikraščių ir
žurnalu sąrašė nebuvę įrašyta
"Naujienos", ir kad tas laikraš
tis įrašytas čia Los Angeles, są
rašas perspausdintas ir platin
amas.

Tikrai buvau nustebintas to
kiu ne kultūringu kultūros ta
rybos išpuoliu — sąrašam ne
įtraukti patį griežčiausią anti
komunistinį dienraštį "Naujie
nas", neatlaidžiai pliekiantį Lie
tuvas okupantą ir jo pakalikus.
Bet, matykite, čia, Los Angeles,
atsirado tos pačios Bendruome
nės pareigūnai, kurie vis dėlto
drįso tą nekultūringą kultūros
tarybos išpuolį pataisyti.

Įrašyta tame sąrašė "mėnesinių"
skyrinje toks laikraštis "Akira
čiai", tai viskas būtų tvarkoje
— bet kuo blogesnis tada dvis
vaikinis "Vienybė", kurio sąrašė
nėra?

Klaidų, žinoma, galima pada
ryti, bet kai jos daromos sam
oninai — tai jas pateisinti teg
lima tik kultūros stoka.

KALIFORNIJOS DYKUMA

LOS ANGELES. Atitinkamos
įstaigos susirūpino Kaliforni
jos Dykuma (California Des
ert), kuri įvairiausiai išnau
dojama ir žalojama, pavyz
džiui praeitą mėnesį, nepai
sant federalinio draudimo, bū
rys motociklistų iš Bartow, Ca
lif., 155 mylias į Las Vegas su
dideliu triukšmu nudardėjo,
sukeldami debesis dulkių ir
išraižydami gruntą tiek, kad
per 10 metų nebeišsilygins.

Kalifornijos 25 milijonų ak
rų dykumos, apie pusę yra fe
deralinės valdžios, apie 6 mi
lijonų akrų yra privačios nuo
savybės, 3,5 milijonai akrų mi
litarinių rezervacijų, 1,5 mil.
akrų nacional. parkų ir 1,5
mil. akrų valstijos nuosavybė.

Apie 200,000 žmonių nuolat
gyvena tos dykumos ribose.

DEGTINĖ NESIDERINA SU GYVENIMO DŽIAUGSMU

PITTSBURGH, Pa. — Mokš
ninkai specialistai nustatė, kad
degtinės smarkus gerimas pra
džioje sumažina, o vėliau ir vi
sai atima pajėgumą pasidžiaugti
gyvenimu. Doktorai Toger Les
ler ir Charlie Cobbs šį klausimą
tyrinėję mokslškai, nustatė,
kad didelis degtinės gerimas
gerokai sumažina vyrų pajėgu
mą. Jie studijavo vyrus, užraš
dėjo išgerto alkoholio kiekį ir
alkoholio įtaką į vyro pajėgumą.
Nuo degtinės nukendia ne tik
vyrai, bet ir moterys, kai vyrai
nustoja sveikatos.

A. + A.

JUOZUI PAUTIENIUI

mirus, veliucnio seserį Zuzaną Juškevičienę ir jos vyrą
bei artimuosius nuširdžiai užjaučiame.

JAV LB (R) CICERO VALDYBA

A. + A.

VYTAUTUI BIČKUI

mirus, žmoną solistę Prudenciją ir artimuosius šioje didžio skaus
mo valandoje nuširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

(R) LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Išmintingieji supras". — Dan. 12:10.
Brangūs broliai, Dievas leido mums gėrėtis stebėtinais dalykais. Dievo
malonei padedant mes susipažinome su daugeliu dalyku, kurie mūsų tėvams
buvo paslaptimis. Mes sufiojom kas yra tikroji bažnyčia ir kad jai susivie
nijus su Kristumi jo karalystėje, atels pažadėtasis "visų tautos tautų palai
minimas". Mes matome išpranašautą "bėgėtiną sen ir ten ir žinojimo
padaugėjimą". Toliau pranašo pasakta, kad bus didelis tautų "suspaudi
mas" ir kad "išmintingieji supras". O iš kur tas jų supratimas? Jų suprat
imas arba išmanymas ateina į juos nuo dieviškosios išminties, kurios jie
gauna nuolankiai priimdami Dievo Žodi. Sventąjį Raštą, kuris buvo parašy
tas jų pamokymui ir suteikimui jiems tikrosios išminties

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

E DEIKIS

LAIDAS - DAIMI

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

1330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS, AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SONUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAY
MAS DIENA
IR NAKTL
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTL
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

JUDAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1448 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

PETRAS BIELIŪNAS

348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3573

GEORGE F. RUDMINAS

3219 So. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL. 974-4410

Apiešius 7-1211
Vil. rink. 7-6677

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

MAUJENOS, CHICAGO, Ill. Thursday, December 28, 1978

LEŠOS PABALTIJO TAUTŲ KULTURAI

Pernai, Kento Valst. Universiteto Ethninių Programų skyriaus vadovaujamas Dr. John E. Cadzow, gavęs iš Rockefellerio Fondo \$35,000.00 dolerių pinigų paramą, kuri buvo panaudota koordinatoriaus, trijų studentų ir skyriaus sekretorės atlyginimams. Sio skyriaus tikslas yra, kaip žinoma, rinkti ir registruoti įvairių medžiagų, leidžiančių ištirti Rockefellerio Fondas, patikrinęs Baltijos Programų progresą ir jį teigiamai įvertinęs pinigine parama sumoje \$21,400.00 dolerių, vel pratęsė. Ši parama įgalins skyrių išlaikyti skyriaus koordinatorę Audronę Tamošūnaitę ir sekretorę Bešitę, tie pinigai užtikrins tolesnį Lietuviško Archyvo veiklą ir augimą.

Lietuviškas Archyvas veikia jau aštuoni metai, rinkdamas Lietuviškas knygas, periodinius leidinius ir kitokią Lietuvai reikalingą medžiagą. Archyvo augimas ir toliau priklausys nuo tu Lietuvos kurio duosiniai paramos savo dovanom Kento Universiteto pastangas.

Per paskutinius metus, Lietuviškas Archyvas labai išaugo. Dabar jame yra daugiau kaip 10,000 eksponatų ir Archyvas sudaro neatskiriama Universiteto bibliotekos dalį. Jų gali pasinaudoti mokslininkai, studentai ir asmenys, kurie domisi lietuviška. Archyve šiuo metu yra ir daugiau kaip 500 įvairių periodinių leidinių, išleistų 19 šimtmečio ir Nepriklausomos Lietuvos metu. Taip pat jame randami periodiniai leidiniai, išleisti Jungtinės Amerikos Valstybėse pradedant 1920 m.

Knygų ir periodinių leidinių skaiciui augant, jų dublikavimas padidėjo. Baltų Kultūrinio Narių Komitetas, steigtas Lietuvių m. Toronte, AABS suvažiavime, pradėjo kopijuoti pasikartojančias knygas, bus daromas tarp akademinio institucijų. Baltų Kultūrinio Narių Komitetas taip pat išrinko pasikeitimų centrą Kento Valst. Universitete. Universitetas bus kartų ir latvių bibliotekų dublikatų ir kopijų pasikeitimo centru.

Lietuviško Archyvo, kaip ankščiau minėta, augimas yra pasigėrėtinas. Atskirų individų ir organizacijų įnašas yra labai didelis. Ištiesi privatiniai knygos žinomų žmonių, kaip Albinas S. Trečiokas, Msgr. Pranciškus Juras, ponai Petrusėvičius, Lisauskas, Kunigas Angelaitis, ir visiems žinomo Dr. Domo Jasaičio biblioteka, labai praturtino Archyvo. Klevelando Lietuvių Tremtinių organizacijų knygos ir Lietuvių Ekonominio Centro leidiniai, ir kartoteka yra taip pat patalpinti Kento Universiteto Lietuviškam Archyve.

Lietuviško Archyvo Kento augimas yra daugelio asmenų ir organizacijų bei institucijų bei institucijų pastangų išdava. Beigiant reikia pabrėžti, kad Lietuviško Archyvo ateitis yra užtikrinta, Lietuviškos medžiagos rinkimas bus tęsiamas ir toliau. Tikime kad lietuviai remis mūsų pastangas savo aukomis.

TRUMPAI

Jonas Rudėnas iš Brighton Parko prieš pat Kalėdas lankėsi Naujienose. Dekui už vizitą, gerus linkėjimus ir už \$7 auką. Taip pat dekui tos apylinkės tautiečių, užsisakiusiam Naujienas, vieneriems metams ir atsiuntusiam \$2 auką, bet pavaršęs prašiusiam neskelti.

J. Sarapnickas, 36 Concord Ave., St. Catherine's, Ont. mūsų korespondentas ir atstovas Kanadoje, parėmė Naujienų leidimą \$17 auką. Dekui už ją, taip pat už bendradarbiavimą ir už patinimą.

Nuoširdi padėka skaitytojams už šventinius sveikinimus.

Dagys

gerus linkėjimus ir už aukas. Jų mergaitė ly gimnazijoje. Po penkis dešimtis atėjusio. Grudžio 21 d. palaidotas sv. Stanley Adomaitis iš Willow Bendro, Lietuvių kapinėse, Springs, Ill., Kostas Plepys iš Chicagoje. Grudžio 17 d. Cicero, Hot Springs, Ark., Petras P. III, dail. Juozas Pautienius, taip proekas iš Forest Hills, N.Y., pat savanoris — kūrėjas. Plates Jurgis Liogys iš Jamaica, N.Y., nris pranešimas tilpo Naujienos. A. Vidutis iš St. Petersburg se. Beach, Fla.; Gustavas Pritzkat iš Madison Heights, Mich., ir Paulina Varneckienė iš Baldwin, Missouri. Dekui visiems.

Leonas Gružas, Tėviesės evangelikų parapijos jaunimo taretelio pirmininkas, su šeima išvyko į Vokietiją atšvęsti Kalėdas ir Naujus Metus su len gyvenančia motina.

Motiejus Laurincus, gyv. prie Cermak gatvės, praėitą kvirtadienį vakarą buvo užpuiltas dviejų jaunų meksikonų. Iš jo atėmė laikrodėlį ir piniginę su apie 30 dolerių.

Edvardas Tamulevičius, Worcester, Mass., išrinktas Lietuvių piliečių klubo pirmininku. Vytautas Mačys — vicepirmininkas, Algirdas Zenkus — sekretorius, Jack Kasper — tild., Leo Bankit ir Juozas Matulevičius — finansierai. Al. Vierašis, ir Antanas Salasevičius — auditoriai, Vernon Bagdis Jr., — avarkdarius, Martin Bankit, Charles Tagman, John Jurkėnas, Algirdas Krasinskas, Petras Balčiūnas, Jonas Viddnas ir Julius Buckley — direktoriai.

Metinė gėlių paroda Liacoln ir Garfield gėlynuose tęsis iki sausio 7 d., kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vak.

Teofilus Petraitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris ir leitenantas, mirė gruodžio 18 d. Chicagoje, sulaukęs 82 metų amžiaus. Lūdiči liko žmona Viktorija. Vėlonis buvo palaidininkas, buvęs mokytoju šiau.

SPECIALI 20% NUOLAIDA UŽ 14 KARATŲ RETEŽELIUS. Daug įvairių puošmenų. Mokame \$4 už sidabrinį dolerį. Per-

Naujienoms reikalingas LINOTIPININKAS. Vyrai ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu: HA 1-6100.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ. MARIA NOREIKIENE. 1643 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787. Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių produktų. MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIU.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ. Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE. 1241 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787. 2323 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3728. V. VALANTINAS.

"LIETUVOS AIDAI" KAZĖ BRAZDZIONYTE, PROGRAMOS VEDĖJA. Pirmadieniais ir antradieniais 9:00-9:30 val. vak. Penktadieniais 9:30-10 val. vak. Visos laidos iš WOPA stoties, bangos 1490 AM. 2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629. Telef. — 778-5374.

kame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 "So. Sacramento. Tel. 247-5081, (Pr.)

RIEBALIŲ ROPESČIAI WASHINGTON. Kas į tuki-

ma pasinešęs, ir surakinta bur na riebiėja. Kai kurie nutukėliai, desperatiškai norėdami numesti svorį, griebiasi pačių kraštutiniausių priemonių.

Is Los Angeles pranešama apie vieną daktarą ir dantistą, kurie studijavo 17 savo pacientų, kurie savo noru davė savo žandikaulius kuriu laikui su rakinti, kad į burną paimti galėtų tik geriamus skysčius. Bet ir tokią priemonę ne visiems gelbėjo, o vienas toks surakinta burna pereitą mėnesį pasunkėjo dar net 12 svarų.

Devyni is toje studijoje dalyvavusių buvo moterys, likusieji vyrai, amžiaus tarp 21 ir 48 metų, jų svoris buvo vidutiniškai po 330 svarų, tai yra dvigubai sunkesni už normalų svorį.

TRYŠ SESERYS PAGIMDĖ VAIKUS TUO PAČIU LAIKU. KOVINGTON, Ky. Trys seserys pagimdė po vaiką — bernioką tą pačią dieną ir toje pačioje ligoninėje.

Tą šeimos pareigą pirmoji, 21 metų amžiaus, pradėjo Mrs. Karen Hibbard 8:46 val. ryto, pagimdė 8 svarų ir 14 uncijų berniuką James (Jimmy);

9:53 val. ryto 7 svarų 13 uncijų berniuką Daniel pagimdė Mrs. Kathy Bandy, 18 metų amžiaus, gyv. Kovingtone; 5:05 val. vakaro Mrs. Cheryl McIntosh, 28 m., gyvenanti Erlanger, pagimdė 8 svarų ir 10 uncijų berniuką Jonathaną.

TREMENDOUS TRIFLES THE SNEER THAT ELECTED A PRESIDENT!

Many Presidents have been elected with the help of a slogan that caught the popular fancy. There was "Providence, and Tyler too", Harding's "Back to Normalcy", Roosevelt's "New Deal". But it was a slogan coined from an insult that rolled William Henry Harrison into the White House.

This is the story. Martin Van Buren was running for re-election in 1840, backed by a Democratic Party so powerful and well-organized that it was generally conceded that his Whig opponent, William Henry Harrison, stood no chance. A small Democratic newspaper in Baltimore wrote jeeringly, "If General Harrison was given a pension of \$2,000 he would be content to spend the rest of his days in a log cabin drinking hard cider."

The Whigs seized upon this obscure little paragraph and turned it into a mighty tribute. Harrison became the "log-cabin, hard-cider candidate," his military exploits were acclaimed and the enthusiasm of the people rallied to the picture of the rugged frontier hero.

Actually, Harrison had an income of \$12,000 a year and never lived in a log cabin, but these facts did not change the country's conception of him. The Whig election of 1840 was a landslide, and the log-cabin and hard-cider became symbols of their candidate. On one occasion, when Daniel Webster was speaking at a rally in Harrison's behalf, he became so excited that he actually apologized because he, himself, was not born in a log cabin.

The "log-cabin, hard-cider" campaign became so popular that Harrison was swept into office. The sneer of the Democratic editor had acted as a boomerang and had achieved the opposite of its intention.

In more recent years, one of our Vice Presidents was publicly dubbed a "cigar-smoking, whiskey-drinking, old man" — a phrase which won him many friends but not enough to insure his re-election. But, in 1840, a few drops of printer's ink, unintentionally, provided a slogan that turned the tide of a presidential election.

The Di-Gel Difference. Anti-Gas medicine. Di-Gel adds to its soothing Antacid.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

VASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LINKSMŲ SVENČIŲ!

SIMAITIS REALTY Notary Public

Insurance, Income Tax 2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S. Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY Įvairi apdrauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — pargam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

84-TA IR TRIPP Didžiulis 5 kambarių pakelto Ranch stiliaus namas su labai gražiai įrengtu beismantu ir penktu miegamuoju, centriniu oro vėsinimu, 2 1/2 masinų mūriniai garažai, ant 40 pėdų sklypo. Imontuotas virimo, kepimo krosnis ir indų plovimo mašina. Mes turime jūsų laimes raktą. Naudokite stebuklingą telefoną: 254-8500.

TRIŲ BUTŲ Nustok rūpintis pajamomis — pirk dviaukštį mūrą su dviem 8 kambarių butais ir dar 4 kambarių butu. Kabinetinės virtuvės, naujos vonios, 2 masinų garažas, gera vieta gerioje Brighton, Parko apylinkėje. Kaina \$57,900 taigi bargeno laikas yra dabar. Reikia tik skambinti stebuklingu telefonu: 254-8500.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

\$5/HOUR AT HOME NO EXPERIENCE OK CASH PAID WEEKLY FOSTER MISSIONS 754 GULF TOWER JAX, FLORIDA 32207

RN or LPN PART TIME Near North. Salary Open. English necessary. 871-5015

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI Tuo reikalu Jums gali dau padėti teisininko Prano Sul paruošta, — teisėjo Alphons Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL 60608.

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI Graži, lengvai skaitoma i įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL. 60629.

DENTURE WEARERS A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE one application holds comfortably up to 4 days

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service. 735-6361

FIGHT HEART DISEASE GIVE HEART FUN

PIRMOSIOS TAUTINĖS. (Atkelta iš 2 psl.)

dvi stovyklos turėjo svečių skautų iš užsienio ir susilaukė gausių lankytojų.

Šiai stovyklai įaminti dalis olimpinio pašto ženklų buvo perspausdinti skautiškoms emblemomis ir įrašu "Tautinė skautų stovykla". Perspausdinimo projektą paruošė dail. J. BuBrba.

Dabar skaudū okupacija viską naikina ir liko tikėtai gražūs atsiminimai.

V. Vytenietis

ENGINEERING TECHNICIAN Immediate opening available with independent testing laboratory located in Chicago. Position will involve field inspection, laboratory testing, data analysis and report preparations in concrete & soils department. Applicants must have initiative & ability to work independently. 1 or 2 yrs. experience involving field or laboratory testing preferred. Complete Co. Benefits. Send resume in confidence to: DIRECTOR OF LABORATORIES, R. W. HUNT COMPANY, 810 So. Clinton St., Chicago, IL 60607. Equal Opportunity Employer

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskiami tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik sąjaušpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudos sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įstątyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, New York, N.Y. 10001, 307 W. 30th St., Tel. (212) 662-2210

SIUNTINIAI I LIETUVĄ. Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE. 1241 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787. 2323 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3728. V. VALANTINAS.

"LIETUVOS AIDAI" KAZĖ BRAZDZIONYTE, PROGRAMOS VEDĖJA. Pirmadieniais ir antradieniais 9:00-9:30 val. vak. Penktadieniais 9:30-10 val. vak. Visos laidos iš WOPA stoties, bangos 1490 AM. 2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629. Telef. — 778-5374.